

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ REVIZIJI

NAPLATA PRIHODA
U JEDINICAMA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Dubrovnik, ožujak 2013.

S A D R Ž A J

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
PRIHODI LOKALNIH JEDINICA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE	3
NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE	5
Dubrovačko-neretvanska županija	5
Grad Dubrovnik	9
Grad Korčula	18
Grad Metković	25
Grad Opuzen	31
Grad Ploče	37
Općina Blato	43
Općina Dubrovačko primorje	45
Općina Janjina	51
Općina Konavle	56
Općina Kula Norinska	63
Općina Lastovo	68
Općina Lumbarda	73
Općina Mljet	79
Općina Orebic	84
Općina Pojezerje	90
Općina Slivno	94
Općina Smokvica	99
Općina Ston	104
Općina Trpanj	109
Općina Vela Luka	114
Općina Zažablje	120
Općina Župa dubrovačka	125
OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA	132
OČITOVARANJE LOKALNIH JEDINICA	134

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Dubrovnik
KLASA: 041-01/12-05/4
URBROJ: 613-21-13-97

Dubrovnik, 21. ožujka 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA U JEDINICAMA
LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE
DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti naplate prihoda u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Dubrovačko-neretvanske županije (dalje u tekstu: lokalne jedinice Dubrovačko-neretvanske županije).

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 21. ožujka 2012. do 21. ožujka 2013.

Revizijom je obuhvaćena Dubrovačko-neretvanska županija, te pet gradova i 17 općina, koji su utvrđeni odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10 i 145/10). Županija ima 230 naselja. Dvije općine pripadaju prvoj skupini područja posebne državne skrbi, dvije općine i 26 naselja u sastavu jednog grada pripadaju drugoj skupini, a trećoj skupini pripadaju tri općine. Površina županije je 9 272 km², od čega se na kopno odnosi 1 782 km², a na more 7 490 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., županija ima 122 568 stanovnika, 42 077 kućanstava i 64 994 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Naplata prihoda lokalnih jedinica je uređena Zakonom o proračunu (Narodne novine 87/08), a obuhvaća potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz nadležnosti lokalnih jedinica. Poslovne knjige i organizacija knjigovodstva su uređeni Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 27/05, 127/07, 114/10 i 31/11). Učinkovita naplata prihoda ovisi, između ostalog, o načinu ustrojavanja, vođenja i ažuriranja analitičkih evidencija (imovine, potraživanja i primljenih finansijskih instrumenata), odnosno pomoćnih poslovnih knjiga. Na povećanje učinkovitosti naplate utječe i poduzimanje pravodobnih i potpunih mjera naplate potraživanja, kako bi se izbjegla njihova zastara. Načini prekidanja zastare su utvrđeni Zakonom o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08) i Općim poreznim zakonom (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12). Osim primjene zakonskih odredbi, lokalne jedinice mogu za naplatu potraživanja donijeti akte koji obuhvaćaju poslovne procese i mjere postupanja sa svrhom poboljšanja sustava obračuna i naplate potraživanja. Naplatu prihoda obavljaju lokalne jedinice, Porezna uprava ili druge pravne osobe.

Finansijskom revizijom je utvrđeno da:

- neke lokalne jedinice nisu uvele sve poreze (prirez porezu na dohodak, te porez na kuće za odmor),
- ne poduzimaju učinkovite mjere za naplatu potraživanja,
- nisu ustrojene odgovarajuće evidencije i ne raspolažu podacima o obveznicima odnosno dužnicima prema vrstama prihoda,
- pojedine zakonske odredbe nisu jasne ili da neka područja nisu zakonski dobro regulirana,
- lokalne jedinice nemaju dovoljan broj stručnih osoba za naplatu i kontrolu naplate prihoda.

Predmet revizije su aktivnosti lokalnih jedinica vezane uz naplatu i kontrolu naplate vlastitih prihoda (županijskih, gradskih i općinskih poreza, prihoda od nefinansijske imovine, upravnih i administrativnih pristojbi, komunalnog doprinosa i naknada, prihoda prema posebnim propisima i prihoda od prodaje nefinansijske imovine), te potraživanja za navedene prihode.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica,
- ocijeniti efikasnost organizacije i kontrole naplate prihoda u lokalnim jedinicama,
- ocijeniti efikasnost mjera za naplatu potraživanja što ih poduzimaju lokalne jedinice,
- ocijeniti primjerenošć zakonodavnog okvira u dijelu koji se odnosi na naplatu prihoda lokalnih jedinica, te
- ocijeniti primjerenošć mjera informiranja stanovništva o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području pojedine lokalne jedinice.

PRIHODI LOKALNIH JEDINICA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Ukupni prihodi i primici lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije za 2011. iznose 751.626.305,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 37.891.685,00 kn ili 5,3%. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast prihoda od pomoći i prihoda od nefinansijske imovine.

U strukturi ukupnih prihoda i primitaka, vrijednosno su značajni vlastiti prihodi s 30,9% udjela u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno s 30,6% za 2011. Vlastiti prihodi su za 2011. ostvareni u iznosu 229.678.177,00 kn, što je za 9.295.906,00 kn ili 4,2% više u odnosu na prihode ostvarene za 2010. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast ostalih prihoda od nefinansijske imovine i prihoda od prodaje građevinskih objekata. Podaci o vlastitim prihodima lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije, ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Vlastiti prihodi
lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	7.163.775	6.942.444	96,9
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	152.943	309.997	202,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	6.559.132	6.229.447	95,0
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	451.700	403.000	89,2
2.	Gradski ili općinski porezi	16.589.126	17.953.264	108,2
2.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	3.851.105	4.424.539	114,9
2.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	5.879.418	6.362.611	108,2
2.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	6.858.603	7.166.114	104,5
3.	Prihodi od nefinansijske imovine	71.547.911	79.329.704	110,9
3.1.	Naknade za koncesiju	6.816.495	8.823.494	129,4
3.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	39.836.024	39.661.397	99,6
3.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	10.408.695	10.725.342	103,0
3.4.	Ostali prihodi od nefinansijske imovine	14.486.697	20.119.471	138,9
4.	Upravne i administrativne pristojbe	21.065.882	19.586.327	93,0
4.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	117.500	297.744	253,4
4.2.	Županijske, gradske i općinske pristojbe i naknade	14.068.586	10.174.170	72,3
4.3.	Ostale pristojbe i naknade	6.879.796	9.114.413	132,5
5.	Komunalni doprinosi i naknade	83.495.851	84.636.182	101,4
5.1.	Komunalni doprinos	30.132.848	30.990.195	102,9
5.2.	Komunalna naknada	50.857.438	51.627.127	101,5
5.3.	Naknade za priključak	2.505.565	2.018.860	80,6
6.	Prihodi prema posebnim propisima	7.295.410	6.044.694	82,9
6.1.	Prihodi državne uprave	99	0	-
6.2.	Prihodi vodnog gospodarstva	380.949	310.307	81,5
6.3.	Doprinos za šume	1.877	218	11,6
6.4.	Mjesni samodoprinos	471.997	228.267	48,4
6.5.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	6.440.488	5.505.902	85,5
7.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	13.224.316	15.185.562	114,8
7.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	7.587.563	4.484.282	59,1
7.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	5.585.467	8.849.323	158,4
7.3.	Prihodi od prodaje druge nefinansijske imovine	51.286	1.851.957	-
	Ukupno	220.382.271	229.678.177	104,2

Prema podacima iz finansijskih izvještaja lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije, ukupna potraživanja koncem 2010. su iznosila 238.027.879,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 204.834.900,00 kn, što je za 33.192.979,00 kn ili 13,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na pad drugih potraživanja, koja su manja za 40.929.363,00 kn ili 49,2% od potraživanja na koncu 2010., jer je tijekom 2011. dio potraživanja s osnova ulaganja u trgovačko društvo za vodoopskrbu pretvoren u udjel lokalne jedinice.

Potraživanja za vlastite prihode lokalnih jedinica, koja su predmet revizije, koncem 2011. su iznosila 132.924.018,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 106.923.948,00 kn ili 80,4%, a nedospjela iznose 26.000.070,00 kn ili 19,6%. Dospjela potraživanja za vlastite prihode čine 46,6% ostvarenih vlastitih prihoda za 2011.

U tablici broj 2 se daju podaci o ukupnim potraživanjima lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije, prema vrstama sa stanjem koncem 2010. i 2011.

Tablica broj 2

**Potraživanja
lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	114.300.153	123.296.257	107,9
1.1.	Potraživanja za poreze	20.374.551	21.780.068	106,9
1.2.	Potraživanja za doprinose	250	154	61,6
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	34.296.166	36.669.063	106,9
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	56.952.925	61.633.784	108,2
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	1.332.895	1.404.998	105,4
1.6.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	1.343.366	1.808.190	134,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinansijske imovine	40.478.185	39.218.465	96,9
3.	Druga potraživanja	83.249.541	42.320.178	50,8
	Ukupno	238.027.879	204.834.900	86,1

NAPLATA PRIHODA LOKALNIH JEDINICA DUBROVAČKO-NERETVANSKE ŽUPANIJE

Dubrovačko-neretvanska županija

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga Dubrovačko-neretvanske županije, ustrojeno je osam upravnih odjela, tajništvo i služba za zajedničke poslove, u kojima je koncem 2011. bilo 95 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima 57 proračunskih korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 3 655 zaposlenika. Sredstva za financiranje plaća i materijalnih prava za 3 560 zaposlenika se osiguravaju u državnom proračunu ili iz drugih izvora, a za 95 u županijskom proračunu.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici Dubrovačko-neretvanske županije, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 132.717.055,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 404.427,00 kn ili 0,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 9,2% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 11,1% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima Dubrovačko-neretvanske županije ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Vlastiti prihodi Dubrovačko-neretvanske županije ostvareni za 2010. i 2011

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Županijski porezi	7.163.775	6.942.444	96,9
1.1.	Porez na nasljedstva i darove	152.943	309.997	202,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (cestovna motorna vozila i plovila)	6.559.132	6.229.447	95,0
1.3.	Porez od igara na sreću (automati za zabavne igre)	451.700	403.000	89,2
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	3.239.848	5.366.987	165,7
2.1.	Naknade za koncesije	1.572.134	3.279.271	208,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.323.367	1.857.926	140,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	344.347	229.790	66,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	1.826.887	2.266.156	124,0
3.1.	Županijske pristojbe i naknade	616.515	593.580	96,3
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.210.372	1.672.576	138,2
4.	Prihodi prema posebnim propisima	8.296	98.929	-
	Ukupno	12.238.806	14.674.516	119,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 4.

Tablica broj 4

Potraživanja
Dubrovačko-neretvanske županije koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.753.224	7.953.924	117,8
1.1.	Potraživanja za poreze	6.131.822	6.336.021	103,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	621.402	1.440.821	231,9
1.3.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	177.082	-
2.	Druga potraživanja	8.039.281	6.005.130	74,7
Ukupno		14.792.505	13.959.054	94,4

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 14.792.505,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 13.959.054,00 kn, što je za 833.451,00 kn ili 5,6% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na druga potraživanja (iz državnog proračuna za pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije). Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 13.313.232,00 kn i čine 10,0% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Dubrovačko-neretvanska županija ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 14.674.516,00 kn i čine 11,1% ukupnih prihoda. Za prihode koji se odnose na dio prihoda od nefinansijske imovine (zakup poslovnog prostora, naknada za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti, koncesije za obavljanje gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru koje dodjeljuje županija, koncesije za obavljanje javne zdravstvene službe, lovozakupnina za županijska lovišta), županijske pristojbe i naknade (naknade za izdavanje građevinskih dozvola i dopusnice za autobusne linije), naplatu obavljaju nadležni upravni odjeli na temelju zaključenih ugovora, donesenih rješenja i druge dokumentacije. Osobe zadužene za naplatu prihoda nisu imenovane, već pojedini zaposlenici uz redovne poslove obavljaju i poslove naplate prihoda. Županijske poreze koji se odnose na porez na naslijedstva i darove, cestovna motorna vozila, plovila i porez od igara na sreću, naplaćuje Porezna uprava na temelju donesenih rješenja. Za dio prihoda od nefinansijske imovine (zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, naknada za koncesije za obavljanje gospodarske djelatnosti na pomorskom dobru koje dodjeljuje država, lovozakupnine za državna lovišta, naknada za koncesije za pravo lova na državnim lovištima, naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, naknada za koncesije na vodama u javnom dobru), koji su zajednički prihod države, županije, grada/općine, naplatu obavljaju drugi subjekti (Ministarstvo financija i druga ministarstva nadležna za naplatu pojedinih prihoda), te na naplatu navedenih prihoda Dubrovačko-neretvanska županija nema utjecaja.

Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovrha radi naplate županijskih poreza su povjereni Poreznoj upravi na temelju Odluke o županijskim porezima iz 2001. i Suglasnosti ministra financija iz 2001., uz naknadu 5,0% naplaćenih prihoda, što za 2011. iznosi 347.172,00 kn. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava, u skladu s navedenom Odlukom, dostavlja zbirna mjeseca izvješća o zaduženjima i naplaćenim porezima.

Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga Dubrovačko-neretvanska županija nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu županijskih poreza. Potraživanja za županijske poreze koncem 2011. iznose 6.336.021,00 kn, što je neznatno manje od ostvarenih godišnjih prihoda za županijske poreze za navedenu godinu, koji su iznosili 6.942.444,00 kn.

Potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima, na temelju mjesečnih izvješća Porezne uprave, dok analitičke evidencije potraživanja za županijske poreze nisu ustrojene.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati županijskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesečno dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi se u poslovnim knjigama moglo ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za županijske poreze. S obzirom na visinu dospjelih potraživanja za županijske poreze i sredstava koja se plaćaju Poreznoj upravi za obračun i naplatu navedenih poreza, Državni ured za reviziju predlaže preispitati obračun i naplatu županijskih poreza putem Porezne uprave, te utvrditi da li može samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 13.959.054,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 13.313.232,00 kn ili 95,4% ukupnih potraživanja.

Potraživanja za vlastite prihode, koja su predmet revizije, koncem 2011. iznose 7.236.692,00 kn, što čini 49,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su dospjela, osim naknade za koncesije za obavljanje zdravstvene službe u iznosu 105.672,00 kn. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na županijske poreze u iznosu 6.336.021,00 kn i naknade za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti u iznosu 763.057,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za naknade za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti u iznosu 763.057,00 kn nisu poduzimane mjere naplate niti su obračunane zatezne kamate do konca 2011. Dubrovačko-neretvanska županija nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri naplati prihoda i kontroli naplate prihoda. Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere za pravodobnu i potpunu naplatu prihoda od naknada za uporabu pomorskog dobra koju plaćaju vlasnici brodica i jahti. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Informiranje stanovništva

Dubrovačko-neretvanska županija putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja.

Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda, o korištenju i utjecaju na gospodarski razvoj, prostorno i urbanističko planiranje, školstvo, zdravstvo, te razvoj socijalnih i kulturnih ustanova, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala njihova naplata.

Grad Dubrovnik

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Dubrovnik kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina grada Dubrovnika je 143,38 km². Obuhvaća 32 naselja, od kojih 26 pripadaju drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 42 615 stanovnika, 15 519 kućanstava i 20 115 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojeno je deset upravnih odjela i dvije službe, u kojima su koncem 2011. bila 203 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima 17 proračunskih korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 550 zaposlenika. Sredstva za financiranje plaća i materijalna prava za 494 zaposlenika se u cijelosti ili djelomično osiguravaju u gradskom proračunu, a za 56 u državnom proračunu ili iz drugih izvora.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici grada Dubrovnika, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 284.099.643,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 12.084.937,00 kn ili 4,4%. Vlastiti prihodi imaju udjel 41,7% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 46,4% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011. Podaci o vlastitim prihodima grada Dubrovnika ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 5.

Tablica broj 5

Vlastiti prihodi grada Dubrovnika ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	7.614.383	8.258.594	108,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	355.130	393.556	110,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	3.915.924	4.352.760	111,2
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	3.343.329	3.512.278	105,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	44.968.695	57.555.350	128,0
2.1.	Naknade za koncesiju	3.324.718	2.997.128	90,1
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	22.882.068	28.685.970	125,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	4.354.493	5.884.362	114,4
2.4.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	14.407.416	19.987.890	138,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	15.769.489	13.665.823	86,7
3.1.	Gradske pristojbe i naknade	13.222.345	9.267.151	70,1
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	2.547.144	4.398.672	172,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	40.699.768	44.768.954	110,0
4.1.	Komunalni doprinos	8.194.519	12.138.349	148,1
4.2.	Komunalna naknada	30.586.380	31.029.105	101,4
4.3.	Naknade za priključak	1.918.869	1.601.500	83,5
5.	Prihodi prema posebnim propisima	2.028.262	532.514	26,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	2.311.299	7.154.822	309,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	702.511	2.300.326	327,4
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	1.562.958	3.027.513	193,7
6.3.	Prihodi od prodaje druge nefinancijske imovine	45.830	1.826.983	-
	Ukupno	113.391.896	131.936.057	116,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Dubrovnika koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 6.

Tablica broj 6

Potraživanja grada Dubrovnika koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	38.434.731	41.533.897	108,1
1.1.	Potraživanja za poreze	4.901.898	5.809.103	118,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	18.090.750	20.185.185	111,6
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	15.230.506	15.195.235	99,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	211.577	168.848	79,8
1.5.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	0	175.526	-
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	15.784.017	15.555.441	98,6
3.	Druga potraživanja	51.492.519	10.822.331	21,0
Ukupno		105.711.267	67.911.669	64,2

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 105.711.267,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 67.911.669,00 kn, što je za 37.799.598,00 kn ili 35,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na druga potraživanja, jer je tijekom 2011. dio potraživanja s osnova ulaganja u trgovačko društvo za vodoopskrbu, pretvoren u udjel grada Dubrovnika u glavnici navedenog trgovačkog društva. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 43.356.962,00 kn i čine 15,3% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Dubrovnik ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 131.936.057,00 kn i čine 46,4% ukupnih prihoda i primitaka.

Naplatu vlastitih prihoda, koji se odnose na gradske poreze, prihode od nefinancijske imovine (zakup poslovnog prostora, najam stanova, korištenje javnih površina, koncesijska odobrenja, turistička kartica), gradske pristojbe i naknade (pristojbe za izdavanje lokacijskih dozvola, naknade za prometovanje pješačkim zonama, za prometovanje kamiona na gradskim prometnicama, za korištenje auto - taksi stajališta, za nedostajuće parkirališno mjesto), komunalne doprinose i naknade, prihode prema posebnim propisima, te prihode od prodaje nefinancijske imovine (osim dijela stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), obavlja grad Dubrovnik.

Naplatu dijela prihoda od nefinancijske imovine, koji se odnose na prihode od prodaje ulaznica na gradske zidine, obavlja pravna osoba. Za dio prihoda od gradskih pristojbi i naknada, što se odnosi na naknadu za sanaciju odlagališta otpada i naknadu za zaustavljanje turističkih autobusa u zoni posebnog prometnog režima, obračun i naplatu obavljaju dva trgovačka društva u većinskom vlasništvu grada. Naplatu prihoda od prodaje dijela stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo obavlja pravna osoba.

Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za koncesije na pomorskom dobru, naknada za koncesiju za zahvaćanje voda, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos), ostvaruje se na temelju obračuna obveznika, te na navedene prihode grad Dubrovnik nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Razrez gradskih poreza, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda, obavlja se putem više upravnih odjela, ovisno o vrsti prihoda i to: upravni odjel za proračun, financije i naplatu (odsjek za gradske poreze i naplatu), upravni odjel za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu (odsjek za razrez i naplatu komunalnih pristojbi), upravni odjel za gospodarenje nekretninama, upravni odjel za poduzetništvo, turizam i more, te upravni odjel za izdavanje i provedbu dokumenata prostornog uređenja i gradnje.

Poslove naplate u dva odsjeka obavlja 14 zaposlenika, koji rade sve poslove vezane za razrez, obračun i naplatu prihoda, kao i poslove vezane za praćenje propisa, izradu nacrta akata, vođenje upravnih postupaka, rješavanje molbi, davanje uvjerenja i drugo. U upravnom odjelu za gospodarenje nekretninama četiri zaposlenika obavljaju poslove vezane za iznajmljivanje i davanja u zakup poslovnih prostora, stanova i javnih površina. U drugim upravnim odjelima zaposlenici, koji obavljaju poslove obračuna i naplate, obavljaju i druge poslove iz nadležnosti upravnih odjela.

Naplata prihoda od nefinancijske imovine, što se odnosi na prodaju ulaznica na gradske zidine je povjerena pravnoj osobi, na temelju ugovora o održavanju i korištenju gradskih zidina iz 1998. i dodataka osnovnom ugovoru iz 2009. i 2010., prema kojima se prihodi od ulaznica dijele na jednake dijelove (50:50) između grada Dubrovnika i pravne osobe (ostvaren prihod grada za 2011. iznosi 18.230.191,00 kn). Pravna osoba doznačava pripadajući dio prihoda od prodaje ulaznica na temelju mjesecnih obračuna i godišnjeg obračuna prihoda od prodaje ulaznica na gradske zidine, kojeg sama izrađuje. Potraživanja na koncu godine iznose 96.110,00 kn, a naplaćena su početkom 2012.

Obračun i naplata prihoda od naknade za sanaciju odlagališta otpada (ostvareni prihod za 2011. iznosi 1.473.393,00 kn), je povjerena trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu na temelju Odluke gradskog vijeća iz 1996. Ugovor s trgovačkim društvom, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze, nije zaključen. Društvo naknadu naplaćuje od fizičkih i pravnih osoba putem ispostavljenih računa za obavljene usluge odvoza otpada. Društvo ne doznačava naplaćena sredstva od naknade, već se međusobna plaćanja obavljaju putem kompenzacija. Društvo periodično izvještava o obračunanoj i naplaćenoj naknadi, pri provođenju međusobnih kompenzacija. Izvješća ne sadrže podatke o iznosu nepodmirenih obveza fizičkih i pravnih osoba, kao ni podatke o poduzetim mjerama naplate. Grad Dubrovnik ne raspolaže potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada nisu evidentirana.

Obračun i naplatu prihoda od naknade za zaustavljanje turističkih autobusa u zoni posebnog prometnog režima (ostvareni prihod za 2011. iznosi 3.489.847,00 kn), grad Dubrovnik je na temelju Sporazuma o postupanju s naplatom naknade za zaustavljanje turističkih autobusa, u 2010. povjerio trgovačkom društvu u većinskom vlasništvu. Društvo mjesечно doznačava prikupljene prihode od naknade i izvještava o zaduženju i potraživanjima. Dospjela potraživanja na koncu godine iznose 171.896,00 kn, a naplaćena su početkom 2012.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (ostvareni prihod za 2011. iznosi 1.008.540,00 kn), povjerena je pravnoj osobi, na temelju zaključenog ugovora u 1998. uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda, što za 2011. iznosi 169.485,00 kn. Pravna osoba godišnje podnosi izvješće o naplaćenim prihodima i potraživanjima, međutim iz izvješća nije vidljivo je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja, koja na koncu 2011. iznose 124.013,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti s trgovačkim društvom ugovor o naplati naknade za sanaciju odlagališta otpada, kojim bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplata prikupljenih sredstava i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesечно dostavlja izvješća o zaduživanju, naplaćenim prihodima i potraživanjima prema obveznicima, dospjelosti potraživanja, te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi grad Dubrovnik mogao u svojim poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada. Također se, predlaže od pravne osobe, kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, pribaviti godišnje izvješće o naplaćenim prihodima i potraživanjima koje će sadržavati i podatke o provedenim mjerama naplate.

- Prihodi od gradskih poreza

Prihodi od gradskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 8.258.594,00 kn, što je za 644.211,00 kn ili 8,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na potrošnju u iznosu 4.352.760,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 3.512.378,00 kn i porez na kuće za odmor u iznosu 393.556,00 kn. Prihodi od gradskih poreza čine 6,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. iznose 5.809.103,00 kn (porez na tvrtku 5.323.331,00 kn, porez na potrošnju 319.027,00 kn, porez na kuće za odmor 166.745,00 kn) i čine 70,3% ostvarenih prihoda od gradskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu gradskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, grad Dubrovnik se susreće s nizom problema. Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uviđaja komunalnih redara na terenu (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, grad Dubrovnik je u dostavljenom upitniku naveo da je otežan pristup podacima o obveznicima s kojima raspolažu druga državna tijela (Porezna uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Općinski sud), te da nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor.

Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je prisiljen ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida komunalnih redara i dojave zaposlenih u gradskim i mjesnim kotarima. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o porezu za kuće na odmor. Prema evidenciji odsjeka za gradske poreze i naplatu, na području grada Dubrovnika je 450 obveznika poreza na kuće za odmor. S obzirom na znatno manji broj kućanstava (15 519) od broja stambenih jedinica (20 115), Državni ured za reviziju je mišljenja da broj obveznika poreza na kuće za odmor nije potpun, te predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje obveznika poreza za kuće na odmor na području grada Dubrovnika.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između grada Dubrovnika i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmijena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od gradskih poreza.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine za 2011. su ostvareni u iznosu 57.555.350,00 kn, što je za 12.586.655,00 kn ili 28,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, ostalih prihoda od nefinancijske imovine (prihodi od ulaznica na gradske zidine i turističke kartice), naknade za korištenje nefinancijske imovine (spomenička renta), te na naknade za koncesiju.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine (poslovni prostori, najam stanova i naknade za korištenje javnih površina) ostvareni u iznosu 28.685.970,00 kn, što čini 21,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 5.803.902,00 kn ili 25,4% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 22.882.068,00 kn. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine koncem 2011. iznose 5.468.590,00 kn i čine 19,1% ostvarenih prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora su ostvareni u iznosu 18.385.645,00 kn, što čini 13,9% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za zakup poslovnog prostora koncem 2011. iznose 3.757.774,00 kn i čine 20,4% ostvarenih prihoda od zakupa poslovnih prostora. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Grad Dubrovnik ima u vlasništvu 263 poslovna prostora ukupne površine 38 382,73 m², od čega je, bez naknade, dodijeljeno 100 poslovnih prostora površine 25 962,78 m². Prostori su dodijeljeni, bez naknade, sportskim klubovima (4), kulturnim ustanovama (24), dječjim vrtićima (2) i udružama (70). Za gradske uredske prostore se koristi 17 poslovnih prostora površine 2 016,11 m². U zakup uz naknadu je dano 146 poslovnih prostora ukupne površine 10 503,84 m². Cijena zakupa poslovnih prostora iznosi od 3,00 kn do 1.650,00 kn/m² ovisno o lokaciji poslovnog prostora i djelatnosti zakupca. Navedeni poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s prethodnim zakupcima prema odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09), koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011. i Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), a šest poslovnih prostora ukupne površine 204 m² je dano u zakup političkim strankama, bez provođenja javnih natječaja. Cijenu zakupnine je utvrdilo gradsko vijeće 2004. u mjesecnom iznosu 3,00 kn/m². Koncem rujna 2011. su istekli ugovoreni rokovi zakupa, te su u listopadu 2011. s političkim strankama zaključeni novi ugovori o zakupu na rok tri godine i uz istu cijenu zakupnine. S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju je mišljenja da su ugovorene cijene zakupnine manje od tržišnih, što predstavlja neizravno financiranje političkih stranaka.

Prema odredbama navedenih Zakona, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davati u zakup poslovne prostore u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 44.768.954,00 kn, što je za 4.069.186,00 kn ili 10,0% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 40.699.768,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu, komunalni doprinos i naknadu za priključak.

Vrijednosno značajni su prihodi od komunalne naknade u iznosu 31.029.105,00 kn, što čini 23,5% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 442.725,00 kn ili 1,4% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 30.586.380,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 7.757.866,00 kn i čine 25,0% ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja, osim za naselje Lozica, koje ima 110 stambenih jedinica. Revizijom je utvrđeno da se komunalna naknada naplaćuje i na području naselja Lozica. Prema obrazloženju u nadležnom upravnom odjelu, u Odluci o komunalnoj naknadi naselje Lozica nije na popisu naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, jer u Statutu navedeno naselje nije u popisu naselja koje pripadaju gradu Dubrovniku.

Prema odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Dubrovnik, koji obuhvaća 32 naselja između kojih je i naselje Lozica. Upravni odjel za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu je podnio prijedlog za izmjenu i dopunu Statuta u studenom 2011., što do listopada 2012. nije obavljeno.

Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12), donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te grad Dubrovnik ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima te se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni (iako su traženi podaci i od nadležnih konzulata) te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

S istim poteškoćama se susreću i druge lokalne jedinice. Iz navedenih razloga Udruga gradova u Republici Hrvatskoj je sastavila Preporuke za izmjene i poboljšanje normativnog okvira lokalne samouprave, te je između ostalog preporučila, da se za obveznika plaćanja komunalne naknade utvrdi vlasnik nekretnine.

Osim toga, utvrđeno je da se evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, komunalnog redara i drugih. Grad Dubrovnik ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji upravnog odjela za komunalne djelatnosti i mjesnu samoupravu, broj obveznika komunalne naknade je 22 502, od čega je 17 248 aktivnih. Razlika se odnosi na neaktivne korisnike, koji do konca 2011. nisu podmirili svoje obveze za komunalnu naknadu.

Državni ured za reviziju predlaže uskladiti Statut s odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, te s tim u vezi izmijeniti i nadopuniti Odluku o komunalnoj naknadi. Također je, mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno evidencija obveznika ažurnija, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Ukupna potraživanja koncem 2011. iznose 67.911.669,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 43.356.962,00 kn i čine 63,8% ukupnih potraživanja.

Potraživanja za vlastite prihode, koji su predmet revizije, koncem 2011. iznose 43.444.988,00 kn, što čini 32,9% ostvarenih vlastitih prihoda. Dospjela potraživanja za vlastite prihode iznose 28.868.586,00 kn, a nedospjela 14.576.402,00 kn. Dospjela potraživanja čine 21,9% vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu 7.757.866,00 kn, spomeničku rentu 5.340.347,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 5.323.331,00 kn, zakup poslovnog prostora 3.757.775,00 kn, komunalni doprinos 1.853.026,00 kn, te od prodaje zemljišta u iznosu 1.457.680,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za gradske poreze, koncesije, zakup poslovnog prostora, najam stanova, uporabu javnih površina, spomeničku rentu, boravišnu pristojbu, komunalnu naknadu, naknadu za uređenje voda, komunalni doprinos, te za naknade za prometovanje, parkiranje i nedostajuće parkirno mjesto, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 4 327 opomena za dug u iznosu 20.252.966,00 kn, te pokrenuto 1 648 postupaka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima i nekretninama za dug u iznosu 17.328.594,00 kn. Također su za 20 dužnika prijavljena potraživanja u stečajnu masu u iznosu 224.756,00 kn.

Iako grad Dubrovnik poduzima propisane mjere naplate, mjere naplate nisu u dovoljnoj mjeri efikasne. Tako su ostvareni prihodi za 2011. manji od zaduženja za tekuću godinu kod većine vlastitih prihoda (gradski porezi, zakup poslovnih prostora, najam stanova, zakup javnih površina, komunalna naknada). Prema evidencijama, za naplatu prihoda putem prisilne naplate je potreban duži vremenski period (duži od jedne godine), troškovi postupaka su značajni i s nepoznatim ishodom, jer mnogi obveznici (pravne osobe) posluju s poteškoćama, nemaju prometa na svojim računima ili su u međuvremenu prestali postojati.

Od pojedinih obveznika nije moguće naplatiti potraživanja, jer njihove tvrtke više ne posluju, a u međuvremenu su otvorili nove tvrtke. Jedan od problema pri naplati prihoda je činjenica da godišnja potraživanja za veliki broj obveznika (fizičkih osoba) nisu vrijednosno značajna (komunalna naknada), pa su troškovi provođenja mjera naplate vrlo često veći od naplaćenih potraživanja. S tim u vezi, opomene se šalju dužnicima za dug veći od 100,00 kn, a druge mjere naplate se poduzimaju za dug veći od 500,00 kn. Za naplatu potraživanja grad Dubrovnik nije donio akte kojim bi se utvrstile procedure pri poduzimanju mera naplate.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za sve vrste prihoda, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencija obrađuju ručno.

Tijekom 2011. radi zastare su otpisana potraživanja za gradske poreze u iznosu 405.842,00 kn. Potraživanja su otpisana prema odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12), jer su apsolutno zastarjela, odnosno starija od šest godina. Za navedeni otpis potraživanja, nije donesena odluka zakonskog predstavnika o otpisu nenaplativih i zastarjelih potraživanja. Drugi vlastiti prihodi su otpisani u iznosu 57.889,00 kn, zbog prestanka postojanja obveznika, teškoća u poslovanju obveznika, te nemogućnosti naplate potraživanja. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nisu utvrđeni.

Sumnjiva i sporna potraživanja, na koncu 2011. iznose 447.277,00 kn. Podaci u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Kontrole naplate za vlastite prihode koje naplaćuju nadležni upravni odjeli se provode, iako nisu doneseni posebni akti kojim bi se utvrđili kontrolni postupci i kontrolne mјere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu, pročelnici upravnih odjela i unutarnja revizija. Izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku.

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvareni prihodi za 2011. iznose 4.352.760,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću, podnose mјesečno izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o gradskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju. Poslove nadzora nad obračunavanjem i plaćanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci, treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno grad Dubrovnik. Međutim, način nadzora i kontroli nije utvrđen, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju. Prema evidenciji odsjeka za gradske poreze i naplatu, broj obveznika poreza na potrošnju je 315.

Pri naplati prihoda od zakupa poslovnog prostora za obavljanje zabavnih događanja i ugostiteljskih usluga, na temelju zaključenog ugovora o zakupu ostvaruju se prihodi od zakupnine i od pripadajućeg dijela cijene prodanih ulaznica za zabavna događanja. Grad Dubrovnik nema mogućnost kontrole prodanih ulaznica, niti je zaključenim ugovorom o zakupu takva mogućnost ugovorenata.

Kontrola naplate vlastitih prihoda, čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama, što se odnosi na prihode od prodaje ulaznica na gradske zidine, prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, naknade za sanaciju odlagališta otpada, naknade za zaustavljanje turističkih autobusa, se ne provodi.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Predlaže se pri otpisu potraživanja primijeniti odredbe Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Grad Dubrovnik putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna radio postaja i televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja.

Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja zakonskih odredbi.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Grad Korčula

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Korčula kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina grada Korčule je 112,31 km². Obuhvaća pet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 5 663 stanovnika, 2 009 kućanstava i 4 272 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova su ustrojeni jedinstveni upravni odjel i tajništvo, u kojima je koncem 2011. bilo 20 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima tri proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 28 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici grada Korčule, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 32.680.093,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 6.788.248,00 kn ili 26,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 24,3% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 22,6% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Korčule ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 7.

Tablica broj 7

Vlastiti prihodi grada Korčule ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	693.271	796.345	114,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	88.604	157.953	178,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	313.794	313.746	100,0
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	290.873	324.646	111,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	3.105.766	3.724.880	119,9
2.1.	Naknade za koncesiju	225.308	331.970	147,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.525.416	2.884.967	114,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	355.042	507.943	143,1
3.	Upravne i administrativne pristojbe	147.626	74.735	50,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.376.613	1.623.088	117,9
4.1.	Komunalni doprinos	199.764	348.538	174,5
4.2.	Komunalna naknada	1.176.849	1.274.550	108,3
5.	Prihodi prema posebnim propisima	747.535	1.048.523	140,3
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	38.230	95.878	250,8
5.2.	Mjesni samodoprinos	48.473	25.156	51,9
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	660.832	927.489	140,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	211.680	116.314	54,9
	Ukupno	6.282.491	7.383.885	117,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Korčule koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 8.

Tablica broj 8

**Potraživanja
grada Korčule koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	9.229.243	9.865.666	106,9
1.1.	Potraživanja za poreze	978.515	1.343.504	137,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	2.836.111	2.701.327	95,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	4.936.695	5.283.656	107,0
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	477.922	537.179	112,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.939.973	1.833.480	94,5
3.	Druga potraživanja	28.245	25.562	90,5
Ukupno		11.197.461	11.724.708	104,7

Potraživanja koncem 2010. su iznosila 11.197.461,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 11.724.708,00 kn, što je za 527.247,00 kn ili 4,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za poreze, te za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja koncem 2011. čine 35,9% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Korčula ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 7.383.885,00 kn i čine 22,6% ostvarenih ukupnih prihoda i primitaka.

Za vlastite prihode koji se odnose na gradske poreze, prihode od imovine, gradske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode prema posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine (osim stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), razrez, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel za proračun i financije. Dva zaposlenika obavljaju poslove razreza i naplate gradskih poreza i komunalne naknade, te tri zaposlenika koji uz poslove naplate prihoda obavljaju i druge poslove.

Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) se ostvaruje na temelju obračuna obveznika, te na navedene prihode grad Korčula nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (ostvareni prihod za 2011. iznosi 109.118,00 kn), povjerena je poslovnoj banci, na temelju zaključenog ugovora iz 1992. uz naknadu u visini 0,8% od naplaćenih prihoda. Poslovna banka godišnje podnosi izvješće o naplaćenim prihodima i potraživanjima, međutim iz izvješća nije vidljivo je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja, koja na koncu 2011. iznose 155.723,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže pribaviti izvješće od poslovne banke, kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koje će sadržavati podatke o provedenim mjerama naplate.

- Prihodi od gradskih poreza

Prihodi od gradskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 796.345,00 kn, što je za 103.074,00 kn ili 14,9% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 693.271,00 kn. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 324.646,00 kn, porez na potrošnju u iznosu 313.746,00 kn i porez na kuće za odmor u iznosu 157.953,00 kn. Prihodi od gradskih poreza čine 10,8% vlastitih prihoda. Potraživanja za gradske poreze krajem 2011. iznose 1.343.504,00 kn (porez na kuće za odmor 530.395,00 kn, porez na tvrtku 501.891,00 kn, porez na potrošnju 311.218,00 kn) i veća su za 547.159,00 kn ili 68,7% od ostvarenih prihoda od gradskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razredu gradskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima po pojedinim porezima, grad Korčula se susreće s nizom problema. Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika, komunalnog redara (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, grad Korčula je u dostavljenom upitniku naveo da je otežan pristup podacima o obveznicima s kojima raspolaže druga državna tijela (Porezna uprava, Ministarstvo unutarnjih poslova, Općinski sud), te da nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolaže druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je grad Korčula prisiljen ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida komunalnih redara i dojave zaposlenih u gradskim i mjesnim kotarima. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o porezu za kuće na odmor. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika poreza na kuće za odmor je 268.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između grada Korčule i državnih tijela koja raspolaže podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljom i učinkovitijoj naplati prihoda od gradskih poreza.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine za 2011. su ostvareni u iznosu 3.724.880,00 kn, što je za 619.114,00 kn ili 19,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za korištenje nefinancijske imovine (spomenička renta, naknada za prometovanje unutar gradske jezgre), te na naknade za koncesije.

Vrijednosno najznačajniji su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine (zakup poslovnih prostora, naknade za korištenje javnih površina i najam stanova) ostvareni u iznosu 2.884.967,00 kn, što čini 39,1% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 359.551,00 kn ili 14,2% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 2.525.416,00 kn. Potraživanja od zakupa i iznajmljivanja imovine koncem 2011. iznose 2.684.497,00 kn i čine 93,1% ostvarenih prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora su ostvareni u iznosu 1.071.074,00 kn, što čini 14,5% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za zakup poslovnog prostora koncem 2011. iznose 2.079.174,00 kn, što je više za 1.008.100,00 kn ili 94,1% od ostvarenih prihoda. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Grad Korčula raspolaže sa 77 poslovnih prostora ukupne površine približno 8 000 m². Bez naknade je dodijeljeno 24 poslovnih prostora. Prostori su dodijeljeni kulturnim ustanovama, sportskoj zajednici, uredima državne uprave, udrugama, te trgovačkom društvu u vlasništvu grada Korčule. U zakup uz naknadu je dano 48 poslovnih prostora. Cijena zakupa poslovnih prostora iznosi od 10,00 kn do 80,00 kn/m² ovisno o lokaciji poslovnog prostora i djelatnosti zakupca. Navedeni poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnih natječaja ili su ugovori zaključeni s prethodnim zakupcima prema odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09), koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011. i Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), a četiri poslovna prostora ukupne površine 46,8 m² su dani u zakup političkim strankama na neodređeno vrijeme, bez provođenja javnih natječaja. Cijenu zakupnine je utvrdilo gradsko poglavarstvo Odlukom o određivanju početnog iznosa zakupnine za poslovni prostor u vlasništvu grada Korčule iz 2004., u mjesечnom iznosu od 10,00 kn do 20,00 kn/m², ovisno o zoni u kojoj se poslovni prostor nalazi. S obzirom da su poslovni prostori dani u zakup političkim strankama bez provođenja javnih natječaja, te da cijena zakupa nije utvrđena na tržištu, Državni ured za reviziju je mišljenja da navedeno postupanje predstavlja neizravno financiranje političkih stranaka. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općega, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davati u zakup poslovne prostore u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.623.088,00 kn, što je za 246.475,00 kn ili 17,9% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.376.613,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 1.274.550,00 kn, što čini 17,3% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 97.701,00 kn ili 8,3% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.176.849,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 2.573.399,00 kn, što je za 1.298.849,00 kn ili 101,9% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te grad Korčula ne raspolaže cijelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

S istim poteškoćama se susreću i druge lokalne jedinice. Iz navedenih razloga Udruga gradova u Republici Hrvatskoj je sastavila Preporuke za izmjene i poboljšanje normativnog okvira lokalne samouprave, te je između ostalog preporučila, da se za obveznika plaćanja komunalne naknade utvrdi vlasnik nekretnine.

Osim toga, utvrđeno je da se evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Grad Korčula ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 2 508.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno evidencija obveznika ažurnija, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovачkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 10.505.450,00 kn, što je za 3.121.565,00 kn ili 42,2% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Dospjela potraživanja za vlastite prihode iznose 8.827.693,00 kn ili 84,0%, a nedospjela 1.677.757,00 kn ili 16,0% (potraživanja od prodaje stanova sa stanarskim pravom) ukupnih potraživanja. Dospjela potraživanja su veća za 1.443.808,00 kn ili 19,6% od ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu 2.573.399,00 kn, zakup poslovnog prostora 2.079.174,00 kn, gradske poreze 1.343.504,00 kn, spomeničku rentu 984.963,00 kn, boravišnu pristojbu u iznosu 824.436,00 kn, te za naknade za korištenje javnih površina u iznosu 571.641,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za porez na tvrtku, zakup poslovnog prostora, spomeničku rentu i komunalnu naknadu, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 862 opomena za dug u iznosu 4.220.164,00 kn. Za naplatu poreza na tvrtku i komunalne naknade osim opomena je pokrenuto 378 postupaka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima za dug u iznosu 331.038,00 kn. Za najvećeg dužnika čiji dug je iznosio 1.994.779,00 kn, grad Korčula je u prethodnim godinama pokrenuo stečajni postupak. Mjere naplate za dospjela potraživanja za druge prihode (porez na kuće za odmor, porez na potrošnju, naknadu za korištenje javnih površina, stanarine, komunalni doprinos, boravišnu pristojbu), nisu poduzimane.

Provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate primjenjivalo se najčešće slanje opomena, dok provođenje ovrha na finansijskim sredstvima u pojedinim slučajevima. Druge mjere naplate se nisu primjenjivale, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja, odnosno kod većine prihoda ostvarenje za 2011. je manje od zaduženja za tekuću godinu. Za naplatu potraživanja, nije donesen interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Prema podacima dostavljenim u upitniku, dospjela potraživanja za vlastite prihode se u većem dijelu odnose na prethodne godine, te potraživanja starija od jedne godine iznose 6.861.520,00 kn ili 77,7% dospjelih potraživanja, od čega potraživanja starija od tri godine iznose 1.314.195,00 kn ili 14,9%, a starija od pet godina iznose 1.992.599,00 kn ili 22,6% dospjelih potraživanja.

Tijekom 2011. potraživanja se nisu otpisivala. Sumnjiva i sporna potraživanja, na koncu 2011., nisu iskazana. Grad Korčula nije utvrdio kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode. Podaci u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za sve vrste prihoda, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencijama obrađuju ručno.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela, a izvešća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku.

Problem kontrole naplate prihoda se javlja pri naplati prihoda od gradskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvaren prihod za 2011. iznosi 313.746,00 kn), kojeg od 1. siječnja 2011. naplaćuje grad Korčula, a do tada je naplatu obavljala Porezna uprava. Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću podnose mjesečno izvešće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o gradskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju, a poslove nadzora nad obračunavanjem poreza na potrošnju treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno grad Korčula. Međutim, način nadzora i kontrola nije utvrđen, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika poreza na potrošnju je 90.

Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (prodaja stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo).

Državni ured za reviziju predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. S obzirom na visinu dospjelih potraživanja, predlaže se sustavna razrada potraživanja i poduzimanje svih zakonskih mjera naplate, kako bi se izbjegla zastara potraživanja. Također se, predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Grad Korčula putem oglasne ploče, službenog glasila, tjednog lokalnog lista, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja zakonskih odredbi.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Grad Metković

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Metković kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina grada Metkovića je 50,82 km². Obuhvaća pet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 16 788 stanovnika, 4 915 kućanstava i 5 614 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojena su četiri upravna odjela i ured gradonačelnika, u kojima je koncem 2011. bilo 26 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima četiri proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 85 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici grada Metkovića, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 46.644.765,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 6.731.880,00 kn ili 16,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 22,5% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 15,8% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Metkovića ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 9.

Tablica broj 9

Vlastiti prihodi grada Metkovića ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	1.519.000	1.553.184	102,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (javne površine)	459.809	449.824	97,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	107.639	108.581	100,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	951.552	994.779	104,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	238.445	54.766	23,0
2.1.	Naknade za koncesije	56.387	20.871	37,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	0	16.800	-
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	182.058	17.095	9,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	116.028	306.694	264,3
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	116.028	291.825	251,5
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	0	14.869	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	6.770.549	5.236.926	77,3
4.1.	Komunalni doprinos	2.222.656	566.115	25,5
4.2.	Komunalna naknada	4.491.893	4.508.811	100,4
4.3.	Naknade za priključak	56.000	162.000	289,3
5.	Prihodi prema posebnim propisima	149.790	116.387	77,7
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	31.419	34.350	109,3
5.2.	Doprinos za šume	1.696	17	1,0
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	116.675	82.020	70,3
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	202.368	121.032	59,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	2.160	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	202.368	118.872	58,7
	Ukupno	8.996.180	7.388.989	82,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Metkovića koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 10.

Tablica broj 10

Potraživanja grada Metkovića koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	10.183.602	11.017.714	108,2
1.1.	Potraživanja za poreze	1.831.250	1.818.900	99,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	108.613	95.748	88,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	8.133.932	8.980.300	110,4
1.3.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	109.807	122.766	111,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.098.882	2.165.132	103,2
3.	Druga potraživanja	33.056	24.888	75,3
Ukupno		12.315.540	13.207.734	107,2

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 12.315.540,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 13.207.734,00 kn, što je za 892.194,00 kn ili 7,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 13.137.734,00 kn i čine 28,2% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Metković ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 7.388.989,00 kn i čine 15,8% ukupnih prihoda. Za prihode koji se odnose na gradske poreze, prihode od nefinancijske imovine (zakup poslovnog prostora, naknade za koncesije), komunalni doprinos, komunalnu naknadu za pravne osobe, naknadu za priključak, te prihode od prodaje nefinancijske imovine, obračun i naplatu obavlja upravni odjel za financije i upravni odjel za gospodarstvo, na temelju rješenja, ugovora i druge dokumentacije. Praćenje stanja potraživanja i poduzimanje mjera naplate, obavlja upravni odjel za financije. Poslove naplate prihoda obavlja jedna zaposlenica, koja osim navedenih poslova obavlja i poslove formiranja i ažuriranja evidencije obveznika, razreza i evidencije uplata gradskih poreza i prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, te druge knjigovodstvene poslove. Naplata komunalne naknade za domaćinstva povjerena je trgovackom društvo u vlasništvu. Dio prihoda od nefinancijske imovine (spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika, te na navedene prihode grad Metković nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

- Prihodi od gradskih poreza

Prihodi od gradskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 1.553.184,00 kn, što je za 34.184,00 kn ili 2,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 994.779,00 kn, porez na korištenje javnih površina u iznosu 449.824,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 108.581,00 kn. Prihodi od gradskih poreza čine 21,0% vlastitih prihoda. Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. su iznosila 1.818.900,00 kn (porez na tvrtku 1.408.421,00 kn, porez na korištenje javnih površina 301.453,00 kn, porez na potrošnju 67.049,00 kn i porez na reklame 41.977,00 kn) i veća su za 265.716,00 kn ili 17,1% od ostvarenih prihoda od gradskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu gradskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, grad Metković se susreće s problemima. Ustroeđene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema upitniku i obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela. Prema evidenciji upravnog odjela za proračun i financije, na području grada Metkovića je 925 obveznika za porez na tvrtku, 85 obveznika za porez na korištenje javnih površina i 74 obveznika za porez na potrošnju.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između grada Metkovića i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od gradskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 5.236.926,00 kn, što je za 1.533.623,00 kn ili 22,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalnu naknadu, komunalni doprinos i naknadu za priključak.

Vrijednosno značajniji prihodi su prihodi od komunalne naknade u iznosu 4.508.811,00 kn, što čini 61,0% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 16.918,00 kn ili 0,4% u odnosu na prethodnu godinu. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 4.541.942,00 kn, što je približno jednako ostvarenom prihodu za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za gospodarstvo. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina.

Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te grad Metković ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

S istim poteškoćama se susreću i druge lokalne jedinice. Iz navedenih razloga Udruga gradova u Republici Hrvatskoj je sastavila Preporuke za izmjene i poboljšanje normativnih akata lokalne samouprave, te je između ostalog preporučila, da se za obveznika plaćanja komunalne naknade utvrdi vlasnik nekretnine.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Grad Metković ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji upravnog odjela za gospodarstvo, broj obveznika komunalne naknade je 4 452.

Obračun i naplatu prihoda od komunalne naknade za domaćinstva, obavlja trgovačko društvo u vlasništvu na temelju zaključenog ugovora uz naknadu u visini 5,0% naplaćenih prihoda. Trgovačko društvo, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja zbirna mjeseca izvješća o obračunanoj i naplaćenoj komunalnoj naknadi, a na koncu godine zbirno izvješće o zaduženjima, naplaćenim prihodima i potraživanjima. Izvješća ne sadrži podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenoj komunalnoj naknadi, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate,

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno evidencija obveznika ažurnija, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta. Državni ured za reviziju predlaže s trgovačkim društvom zaključiti dodatak ugovoru o naplati prihoda od komunalne naknade za domaćinstva, kojim bi se uredili međusobni odnosi i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesечно dostavlja izvješća o zaduženju prema obveznicima, naplaćenim prihodima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Za ostvarivanje vlastitih prihoda doneșene su odgovarajuće odluke u skladu s posebnim zakonima. Odlukom o gradskim porezima iz 2001. i izmjenom odluke iz 2006., uveden je porez na kuće za odmor. Za 2011. prihod od poreza na kuće za odmor nije ostvaren. Prema obrazloženju odgovorne osobe na području grada Metkovića nema kuća za odmor. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski.

S obzirom na broj stambenih jedinica (5 614) i broj kućanstava (4 915) utvrđenih popisom stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje da li na području grada Metkovića ima obveznika plaćanja poreza na kuće za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koncem 2011. iznose 11.184.724,00 kn što je za 3.795.735,00 kn ili 51,4% više od ostvarenih vlastitih prihoda u navedenoj godini. Sva potraživanja su dospjela, osim naknade za koncesije za komunalne djelatnosti u iznosu 70.000,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na komunalnu naknadu 4.541.942,00 kn, komunalni doprinos 2.540.505,00 kn, prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo 2.138.970,00 kn, te gradske poreze u iznosu 1.818.900,00 kn. U poslovnim knjigama nisu iskazana nedospjela potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koja prema analitičkim evidencijama iznose 2.685.271,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za gradske poreze, komunalnu naknadu za pravne osobe i komunalni doprinos, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 765 opomena u iznosu 3.575.079,00 kn, te je pokrenuto 289 postupaka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima za gradske poreze i komunalnu naknadu u iznosu 1.202.151,00 kn. U prethodnim godinama su pokrenuti ovršni postupci za naplatu potraživanja za gradske poreze, komunalnu naknadu i komunalni doprinos u iznosu 6.856.200,00 kn. Za naplatu dospjelih potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 2.138.970,00 kn nisu poduzimane mjere naplate. Na dospjela potraživanja za gradske poreze i komunalnu naknadu obračunane su kamate u iznosu 259.817,00 kn.

Iako grad Metković poduzima propisane mjere naplate za vlastite prihode, osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, utvrđeno je da mjere naplate nisu u dovoljnoj mjeri efikasne. Dospjela potraživanja koncem 2011. su značajna i veća su za 3.795.735,00 ili 51,4% od ostvarenih vlastitih za navedenu godinu. Potraživanja starija od jedne godine iznose 9.282.765,00 kn i čine 83,5% dospjelih potraživanja za vlastite prihode. Ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod pojedinih vlastitih prihoda (komunalna naknada, prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo). Prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, za naplatu prihoda putem prisilne naplate je potreban duži vremenski period (duži od jedne godine), jer mnogi obveznici (pravne osobe) posluju s poteškoćama, nemaju prometa na svojim računima ili su u međuvremenu prestali postojati. Od pojedinih obveznika nije moguće naplatiti potraživanja, jer njihove tvrtke više ne posluju, a u međuvremenu su otvorili nove tvrtke. Grad Metković nije donio akt kojim bi se utvrdile procedure pri naplati prihoda.

Tijekom 2011. radi zastare su otpisana potraživanja za gradske poreze u iznosu 150.574,00 kn i komunalnu naknadu u iznosu 60.241,00 kn. Potraživanja su otpisana prema odredbama Općeg poreznog zakona (Narodne novine 147/08, 18/11, 78/12 i 136/12) i Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05 i 41/08), jer su apsolutno zastarjela. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nisu utvrđeni.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu, pročelnici upravnih odjela za financije i gospodarstvo, a izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (komunalna naknada za domaćinstva).

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od gradskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića koji je za 2011. ostvaren u iznosu 108.581,00 kn. Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću podnose mjesечно izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o gradskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju. Poslove nadzora nad obračunavanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno grad Metković. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrola, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju na terenu.

Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama iskazati nedospjela potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Također se, predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Nadalje predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjeru. S obzirom da grad Metković ima značajna dospjela potraživanja, da nije utvrdio kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

- Informiranje stanovništva

Grad Metković putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Grad Opuzen

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Opuzen kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina grada Opuzena je 24,04 km². Obuhvaća tri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 254 stanovnika, 1 134 kućanstava i 1 394 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo jedanaest zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima dva proračunska korisnika, u kojima je bilo jedanaest zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Opuzena, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 11.330.131,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 542.063,00 kn ili 4,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 38,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Opuzena ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 11.

Tablica broj 11

Vlastiti prihodi grada Opuzena ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	250.432	222.829	89,0
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (javne površine)	86.971	57.611	66,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	29.697	28.129	94,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	133.764	137.089	102,5
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.053.746	2.114.529	200,7
2.1.	Naknade za koncesije	1.200	2.200	183,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.032.277	2.100.011	203,4
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	20.269	12.318	60,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	0	1.888	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.781.870	1.932.494	108,5
4.1.	Komunalni doprinos	272.029	215.671	79,3
4.2.	Komunalna naknada	1.505.841	1.701.823	113,0
4.3.	Naknade za priključak	4.000	15.000	375,0
5.	Prihodi prema posebnim propisima	34.316	29.438	85,8
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	21.936	22.119	100,8
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	12.380	7.319	59,1
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	502.324	63.638	12,7
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	356.000	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	146.324	63.638	43,5
	Ukupno	3.622.688	4.364.816	120,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Opuzena koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 12.

Tablica broj 12

**Potraživanja
grada Opuzena koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	5.501.500	4.348.609	79,0
1.1.	Potraživanja za poreze	158.365	168.268	106,3
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	1.147.712	84.227	7,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	4.195.073	4.095.764	97,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	350	350	100
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	2.051.819	1.983.005	96,6
3.	Druga potraživanja	0	4.782	-
Ukupno		7.553.319	6.336.396	83,9

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 7.553.319,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 6.336.396,00 kn, što je za 1.216.923,00 kn ili 16,1% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od imovine (zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske). Sva potraživanja su dospjela, osim potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.983.005,00 kn za koja nema podatka koliko iznose dospjela potraživanja. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 4.353.391,00 kn i čine 38,4% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Opuzen ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 4.364.816,00 kn i čine 38,5% ukupnih prihoda. Za prihode koji se odnose na gradske poreze, dio prihoda od nefinancijske imovine (zakup poslovnog prostora, naknade za koncesije), komunalni doprinos, komunalnu naknadu za pravne osobe, naknadu za priključak, te prihode od prodaje nefinancijske imovine, obračun i naplatu obavlja jedinstveni upravni odjel na temelju rješenja, ugovora i druge dokumentacije. Na poslovima obračuna i naplate prihoda angažirana su tri zaposlenika, s tim da pored navedenih poslova obavljaju i druge knjigovodstvene i administrativne poslove. Naplata komunalne naknade za domaćinstva povjerena je trgovačkom društvo u vlasništvu. Za prihod od zakupa poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske, koji je zajednički prihod države, županije i grada/općine, provođenje natječaja, zaključivanje ugovora, evidentiranje potraživanja obavlja lokalna jedinica, a postupke naplate provodi Republika Hrvatska. Dio prihoda od nefinancijske imovine (spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika) i dio prihoda po posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika, te na navedene prihode grad Opuzen nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

- Prihodi od gradskih poreza

Prihodi od gradskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 222.829,00 kn, što je za 27.603,00 kn ili 11,0% manje u odnosu na prethodnu godinu.

Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 137.089,00 kn, porez na korištenje javnih površina u iznosu 57.611,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 28.129,00 kn. Prihodi od gradskih poreza čine 5,1% vlastitih prihoda. Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. su iznosila 168.268,00 kn (porez na tvrtku 97.394,00 kn i porez na korištenje javnih površina 70.874,00 kn) što čini 75,5% ostvarenih prihoda od gradskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu gradskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, grad Opuzen se susreće s problemima. Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju kontinuirano na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, te uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području grada Opuzena je 150 obveznika za porez na tvrtku, 20 obveznika za porez na korištenje javnih površina i 14 obveznika za porez na potrošnju.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između grada Opuzena i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od gradskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.932.494,00 kn, što je za 150.624,00 kn ili 8,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalnu naknadu, komunalni doprinos i naknadu za priključak. Vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu 1.701.823,00 kn, što čini 39,0% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 195.982,00 kn ili 13,0% u odnosu na prethodnu godinu kada su iznosili 1.505.841,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 3.767.742,00 kn, što je za 2.065.919,00 kn ili 121,4% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel (odsjek za društvene djelatnosti, gospodarstvo i opće poslove). Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave.

U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te grad Opuzen ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

S istim poteškoćama se susreću i druge lokalne jedinice. Iz navedenih razloga Udruga gradova u Republici Hrvatskoj je sastavila Preporuke za izmjene i poboljšanje normativnih akata lokalne samouprave, te je između ostalog preporučila, da se za obveznika plaćanja komunalne naknade utvrdi vlasnik nekretnine.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Grad Opuzen ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 1 000.

Naplatu prihoda od komunalne naknade za domaćinstva, obavlja trgovačko društvo u vlasništvu na temelju zaključenog ugovora uz naknadu u visini 10,0% naplaćenih prihoda. Trgovačko društvo, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja zbirna mjesecačna izvješća o obračunanoj i naplaćenoj komunalnoj naknadi. Izvješća ne sadrži podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenoj komunalnoj naknadi, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno evidencija obveznika ažurnija, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta. Državni ured za reviziju predlaže s trgovačkim društvom zaključiti dodatak ugovoru o naplati prihoda od komunalne naknade za domaćinstva, kojim bi se uredili međusobni odnosi i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesecačno dostavlja izvješća o zaduženju prema obveznicima, naplaćenim prihodima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Za ostvarivanje vlastitih prihoda donesene su odgovarajuće odluke u skladu s posebnim zakonima. Odlukom o gradskim porezima iz 2005. uveden je porez na kuće za odmor. Za 2011. prihod od poreza na kuće za odmor nije ostvaren. Prema obrazloženju odgovorne osobe na području grada Opuzena nema kuća za odmor. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski.

S obzirom na broj stambenih jedinica (1 394) i broj kućanstava (1 134) utvrđenih popisom stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje da li na području grada Opuzena ima obveznika plaćanja poreza na kuće za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, koncem 2011. iznose 6.331.614,00 kn, što je za 1.966.798,00 kn ili 45,1% više od ostvarenih vlastitih prihoda.

Dospjela potraživanja za vlastite prihode iznose 4.348.609,00 kn, dok za potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 1.983.005,00 kn nema podatka koliko iznose dospjela potraživanja. Dospjela potraživanja čine 99,6% vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na komunalnu naknadu 3.767.742,00 kn, komunalni doprinos 328.022,00 kn i gradske poreze 168.268,00 kn. Starosna struktura dospjelih potraživanja nije utvrđena.

Za naplatu dospjelih potraživanja za gradske poreze i komunalnu naknadu za pravne osobe, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 105 opomena u iznosu 250.944,00 kn. U prethodnim godinama za naplatu potraživanja za komunalnu naknadu ispostavljena su rješenja o ovrsi u iznosu 2.158.028,00 kn i prijavljena potraživanja u stečajnu masu u iznosu 1.272.422,00 kn. Mjere naplate za dospjela potraživanja za druge prihode (komunalni doprinos, gradski porezi i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo) nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja se ne obračunavaju zatezne kamate. Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate u 2011. koristile su se samo opomene. Dospjela potraživanja koncem 2011. su vrijednosno značajna i čine 99,6% ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu. Ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod pojedinih prihoda (gradski porezi, komunalni doprinos). Grad Opuzen nije donio akt kojim bi se utvrdile procedure pri naplati prihoda.

Na temelju odluke gradonačelnika, tijekom 2011. su otpisana potraživanja u iznosu 266.267,00 kn radi zastare, a odnose se na porez na tvrtku 21.369,00 kn, porez na korištenje javnih površina 6.480,00 kn, komunalnu naknadu 160.149,00 kn i komunalni doprinos 78.269,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nisu utvrđeni.

Ustrojene su analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti obrađuju ručno iz pomoćnih evidencija.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za kontrolu naplate prihoda, niti su u doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu, a izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (komunalna naknada za domaćinstva).

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od gradskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvaren prihod za 2011. iznosi 28.129,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću podnose mjesечно izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o gradskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju. Poslove nadzora nad obračunavanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno grad Opuzen. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrola, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere za pravodobnu i potpunu naplatu prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

S obzirom da grad Opuzen ima značajna dospjela potraživanja, da nije utvrdio kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Također predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Grad Opuzen putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Grad Ploče

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđen je grad Ploče kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina grada Ploča je 142 km². Obuhvaća devet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 10 135 stanovnika, 3 429 kućanstava i 4 327 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojena su tri upravna odjela i služba za proračun i financije, u kojima je koncem 2011. bilo 28 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima četiri proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 58 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi grada Ploča, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 30.716.252,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.012.784,00 kn ili 3,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 52,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 43,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima grada Ploča ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 13.

Tablica broj 13

Vlastiti prihodi grada Ploča ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Gradski porezi	555.637	572.668	103,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	75.890	67.986	89,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	479.747	504.682	105,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	728.036	870.486	119,6
2.1.	Naknade za koncesije	43.177	40.240	93,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	212.737	321.942	151,3
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	472.122	508.304	107,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	67.782	183.629	270,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	7.319.441	8.553.834	116,9
4.1.	Komunalni doprinos	2.823.464	4.409.445	156,2
4.2.	Komunalna naknada	4.495.977	4.144.389	92,2
5.	Prihodi prema posebnim propisima	84.289	495.940	588,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	6.735.333	2.545.617	37,8
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	4.291.347	1.043.312	24,3
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	2.443.986	1.502.305	61,5
	Ukupno	15.490.518	13.222.174	85,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima grada Ploča koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 14.

Tablica broj 14

**Potraživanja
grada Ploča koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	8.297.930	11.072.437	133,4
1.1.	Potraživanja za poreze	569.748	585.403	102,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	2.840.800	2.813.491	99,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	4.887.382	7.673.543	157,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	10.284.490	9.470.193	92,1
3.	Druga potraživanja	88.018	50.178	57,0
	Ukupno	18.670.438	20.592.808	110,3

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 18.670.438,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 20.592.808,00 kn, što je za 1.922.370,00 kn ili 10,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 12.075.501,00 kn i čine 39,3% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Grad Ploče ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 13.222.174,00 kn i čine 43,1% ukupnih prihoda. Za prihode koji se odnose na gradske poreze (porez na tvrtku), prihode od nefinancijske imovine (zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina, najam stanova, naknade za koncesije) komunalne doprinose i naknade, te prihode od prodaje nefinancijske imovine, obračun i naplatu obavlja služba za proračun i financije na temelju rješenja, ugovora i druge dokumentacije. Na poslovima obračuna i naplate prihoda angažirana su dva zaposlenika i pročelnik službe za proračun i financije, s tim da pored navedenih poslova obavljaju i druge poslove. Razrez i naplatu poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode grad Ploče nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Poslovi razreza i naplate gradskog poreza na potrošnju povjereni su Poreznoj upravi na temelju Odluke o gradskim porezima iz 2010., uz naknadu u visini 5,0% od ukupno naplaćenog poreza. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen.

U skladu s navedenom Odlukom, Porezna uprava dostavlja zbirna mjeseca izvješća o zaduženju i naplaćenom porezu, s tim da izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenom porezu, stanju i dospjelosti potraživanjima, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga grad Ploče nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati gradskog poreza na potrošnju, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesечно dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenom porezu, stanju i dospjelosti potraživanja, te o provedenim mjerama naplate, kako bi se u poslovnim knjigama moglo ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za porez na potrošnju. Također predlaže preispitati obračun i naplatu poreza na potrošnju putem Porezne uprave, te ocijeniti je li može obračun i naplatu navedenog poreza obavljati samostalno na učinkovitiji način.

- Prihodi od gradskih poreza

Prihodi od gradskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 572.668,00 kn, što je za 17.031,00 kn ili 3,1% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 504.682,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 67.986,00 kn. Prihodi od gradskih poreza čine 4,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za gradske poreze koncem 2011. su iskazana u iznosu 585.403,00 kn, što je za 12.735,00 kn ili 2,2% više od ostvarenih prihoda od gradskih poreza. Potraživanja se u cijelosti odnose na porez na tvrtku i dospjela su.

Pri razredu gradskih poreza (poreza na tvrtku), te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, grad Ploče se susreće s problemima. Ustrojen su evidencijski obveznici prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela. Prema evidenciji službe za proračun i financije, na području grada Ploče je 347 obveznika za porez na tvrtku i 40 obveznika za porez na potrošnju.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između grada Ploče i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od gradskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 8.553.834,00 kn, što je za 1.234.393,00 kn ili 16,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos i komunalnu naknadu.

Prihodi od komunalne naknade iznose 4.144.389,00 kn, što čini 31,3% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su manji za 351.588,00 kn ili 7,8% u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 4.495.977,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 2.304.904,00 kn i čine 55,6% ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke gradskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za prostorno uređenje, komunalni sustav i zaštitu okoliša. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te grad Ploče ne raspolaže s cijelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

S istim poteškoćama se susreću i druge lokalne jedinice. Iz navedenih razloga Udruga gradova u Republici Hrvatskoj je sastavila Preporuke za izmjene i poboljšanje normativnih akata lokalne samouprave, te je između ostalog preporučila, da se za obveznika plaćanja komunalne naknade utvrdi vlasnik nekretnine.

Evidencija obveznika komunalne naknade ažurira se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Grad Ploče ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji upravnog odjela za prostorno uređenje, komunalni sustav i zaštitu okoliša, broj obveznika komunalne naknade je 3 800.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencija obveznika ažurnija kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovачkih društva i obrta.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Za ostvarivanje vlastitih prihoda donešene su odgovarajuće odluke u skladu s posebnim zakonima. Olukom o gradskim porezima iz 2010. uveden je porez na kuće za odmor. Za 2011. prihod od poreza na kuće za odmor nije ostvaren. Prema obrazloženju odgovorne osobe na području grada Ploča nema kuća za odmor. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski.

S obzirom na broj stambenih jedinica (4 327) i broj kućanstava (3 429) utvrđenih popisom stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje da li na području grada Ploča ima obveznika plaćanja poreza na kuće za odmor.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja koncem 2011. iznose 20.592.808,00 kn, od čega dospjela potraživanja 12.075.501,00 kn ili 58,7% ukupnih potraživanja.

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 18.999.348,00 kn, što je za 5.777.174,00 kn ili 43,7% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Dospjela potraživanja za vlastite prihode iznose 10.486.041,00 kn, a nedospjela 8.513.307,00 kn (potraživanja od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo). Dospjela potraživanja čine 79,3% ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na prihode od prodaje stanova za konvertibilne devize i staru deviznu štednjku 2.332.821,00 kn, komunalnu naknadu u iznosu 2.304.904,00 kn, komunalni doprinos 2.018.924,00 kn, naknadu za financiranje gradnje sustava vodoopskrbe 1.793.244,00 kn, porez na tvrtku 585.403,00 kn, te prihode od prodaje građevinskog zemljišta 569.934,00 kn. U poslovnim knjigama nisu evidentirana nedospjela potraživanja od komunalnog doprinosa (obročna otplata) u iznosu 3.801.660,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za porez na tvrtku, zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina, komunalnu naknadu, komunalni doprinos i prodaju zemljišta u vlasništvu lokalne jedinice, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 502 opomene u iznosu 4.153.550,00 kn. Za naplatu poreza na tvrtku i komunalnu naknadu osim opomena je pokrenuto 110 postupaka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima u iznosu 784.712,00 kn. Također su za šest dužnika prijavljena potraživanja u stečajnu masu u iznosu 83.671,00 kn. Na dospjela potraživanja za porez na tvrtku, komunalnu naknadu i komunalni doprinos obračunane su zatezne kamate u iznosu 101.963,00 kn.

Za naplatu potraživanja od Republike Hrvatske za prihode od prodaje stanova za konvertibilne devize i staru deviznu štednjku u iznosu 2.332.821,00 kn i naknade za korištenje zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske 275.578,00 kn u tijeku su sudski postupci pokrenuti u prethodnim godinama. S obzirom na obveze prema Republici Hrvatskoj za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 2.139.807,00 kn, predlaže se poduzimanje radnji radi podmirenja međusobnih potraživanja i obveza, kako bi se sredstava od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo mogla što prije i efikasnije koristiti. Mjere naplate za dospjela potraživanja za druge prihode (komunalni doprinos, namjenska naknada za financiranje izgradnje vodoopskrbnog sustava, prihodi od prodaje građevinskog zemljišta) nisu poduzimane.

Iako grad Ploče poduzima mjere naplate, utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate tijekom 2011. najčešće se koristilo slanje opomena, a provođenje ovrha na finansijskim sredstvima u pojedinim slučajevima. Druge mjere naplate nisu se koristile, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja. Prema podacima iskazanim u upitniku, vrijednosno značajnija dospjela potraživanja starija od jedne godine iznose 5.006.863,00 kn, od čega potraživanja od jedne do tri godine iznose 1.513.789,00 kn, od tri do pet godina iznose 1.160.253,00 kn, a starija od pet godina iznose 2.332.821,00 kn. Ostvareni prihodi za 2011. manji su od zaduženja za tekuću godinu kod većine vrijednosno značajnijih prihoda (komunalna naknada, komunalni doprinos, gradski porezi). Za naplatu potraživanja grad Ploče nije donio interni akt kojim bi se utvrstile procedure pri poduzimanju mjera naplate. Također nije utvrdio kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivao potraživanja tijekom 2011.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za kontrolu naplate prihoda, niti su u doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu, a izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (porez na potrošnju).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere za pravodobnu i potpunu naplatu prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mera. Također predlaže u poslovnim knjigama evidentirati nedospjela potraživanja za prihode od komunalnog doprinosa.

- Informiranje stanovništva

Grad Ploče putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Blato

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Blato kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Blato je 66,57 km². Obuhvaća dva naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 3 593 stanovnika, 1 159 kućanstava i 2 943 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojena su tri upravna odjela, u kojima je koncem 2011. bilo 14 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima dva proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo deset zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici općine Blato, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 20.337.043,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.968.303,00 kn ili 17,1%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 20,7% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 21,5% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Blato ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 15.

Tablica broj 15

Vlastiti prihodi općine Blato ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	692.751	759.450	109,6
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	472.157	520.738	110,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	64.313	79.061	122,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	156.281	159.651	102,2
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	689.885	643.700	93,3
2.1.	Naknade za koncesije	17.620	26.179	148,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	416.680	382.772	91,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	255.585	234.749	91,8
3.	Upravne i administrativne pristojbe	140.821	194.732	138,3
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	29.072	95.168	327,4
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	111.749	99.564	89,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.072.162	1.280.933	119,5
4.1.	Komunalni doprinos	410.342	538.498	131,2
4.2.	Komunalna naknada	632.195	719.306	113,8
4.3.	Naknade za priključak	29.625	23.129	78,1
5.	Prihodi prema posebnim propisima	270.157	433.515	160,5
5.1.	Prihod vodnog gospodarstva	21.350	25.438	119,1
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	248.807	408.077	164,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	731.356	1.056.959	144,5
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	723.039	932.297	128,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	8.317	124.662	-
	Ukupno	3.597.132	4.369.289	121,5

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Blato koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 16.

Tablica broj 16

Potraživanja općine Blato koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	666.908	620.846	93,1
1.1.	Potraživanja za poreze	175.389	167.497	95,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	147.401	223.541	151,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	344.118	229.808	66,8
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	29.999	7.010	23,4
3.	Druga potraživanja	236.352	273.907	115,9
Ukupno		933.259	901.763	96,6

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 933.259,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 901.763,00 kn, što je za 31.496,00 kn ili 3,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 844.593,00 kn i čine 4,2% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti naplate prihoda u općini Blato. S obzirom na postavljene ciljeve revizije, ocjenjeno je da je općina Blato uspostavila učinkovitu organizaciju, naplatu i kontrolu naplate prihoda, da je poduzimala efikasne mjere za naplatu potraživanja, postupala u skladu s propisima, te da je na odgovarajući način informirala stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na njenom području.

Općina Dubrovačko primorje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Dubrovačko primorje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Dubrovačko primorje je 197,11 km². Obuhvaća 20 naselja. Pripada prvoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 170 stanovnika, 769 kućanstava i 1 118 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo pet zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima dva proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 18 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Dubrovačko primorje, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 21.217.237,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 5.494.869,00 kn ili 35,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 18,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 17,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Dubrovačko primorje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 17.

Tablica broj 17

Vlastiti prihodi općine Dubrovačko primorje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	141.107	181.613	128,7
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	36.274	61.391	169,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	75.258	83.888	111,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	29.575	36.334	122,9
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	416.968	549.981	131,9
2.1.	Naknade za koncesije	77.126	139.973	181,5
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	294.889	374.972	127,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	44.953	35.036	77,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	185.249	288.634	155,8
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	1.319	5.919	448,7
3.2.	Općinske pristojbe i naknade	57.150	89.950	157,4
3.3.	Ostale pristojbe i naknade	126.780	192.765	152,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.434.274	948.374	66,1
4.1.	Komunalni doprinos	1.186.341	573.771	48,4
4.2.	Komunalna naknada	247.933	374.603	151,1
5.	Prihodi prema posebnim propisima	62.244	57.599	92,5
5.1.	Prihod vodnog gospodarstva	6.964	6.059	87,0
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	55.280	51.540	93,2
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	713.797	1.585.080	222,1
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	198.007	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	515.790	1.585.080	307,3
	Ukupno	2.953.639	3.611.281	122,3

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Dubrovačko primorje krajem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 18.

Tablica broj 18

Potraživanja općine Dubrovačko primorje krajem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.168.011	1.011.590	86,6
1.1.	Potraživanja za poreze	102.158	50.546	49,5
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	373.344	295.407	79,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	692.509	625.637	90,3
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihoda	0	40.000	-
2.	Druga potraživanja	2.775.939	2.784.607	100,3
	Ukupno	3.943.950	3.796.197	96,3

Potraživanja su krajem 2010. iznosila 3.943.950,00 kn, a krajem 2011. su iznosila 3.796.197,00 kn, što je za 147.753,00 kn ili 3,7% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za poreze, te za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja krajem 2011. čine 17,9% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Dubrovačko primorje ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 3.611.281,00 kn i čine 17,0% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, prihode od nefinansijske imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, prihode od prodaje nefinansijske imovine, osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, razrez, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine prihode, te naplatu prihoda obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedan zaposlenik uz poslove obračuna i naplate prihoda obavlja i druge administrativne i finansijske poslove. Dio prihoda od nefinansijske imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina, naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika) i dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Obračun i naplata prihoda od naknade za sanaciju odlagališta otpada (ostvareni prihod za 2011. iznosi 27.325,00 kn), je povjerena trgovačkom društvu u suvlasništvu na temelju Odluke općinskog vijeća iz 1996. Ugovor s trgovačkim društvom, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze nije zaključen. Društvo naknadu naplaćuje od fizičkih i pravnih osoba putem ispostavljenih računa za obavljene usluge odvoza otpada.

Društvo ne doznačava općini naplaćena sredstva od naknade, već se međusobna plaćanja obavljaju putem kompenzacija. Društvo periodično izvještava o obračunanoj i naplaćenoj naknadi, pri provođenju međusobnih kompenzacija. Izvješće ne sadrži podatke o iznosu nepodmirenih obveza fizičkih i pravnih osoba, kao ni podatke o poduzetim mjerama naplate. Općina Dubrovačko primorje ne raspolaže s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama potraživanja nisu evidentirana.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (prihod ostvaren za 2011. iznosi 34.080,00 kn), povjerena je pravnoj osobi, na temelju ugovora iz 1999. uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda, što za 2011. iznosi 8.955,00 kn. Pravna osoba mjesечно podnosi izvješće o naplaćenim i raspoređenim prihodima, međutim iz izvješća nije vidljivo koliko iznose dospjela i nedospjela potraživanja te je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja. Općina Dubrovačko primorje ne raspolaže s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti s trgovačkim društvom ugovor o naplati naknade za sanaciju odlagališta otpada, kojim bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplata prikupljenih sredstava i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesечно dostavlja izvješća o zaduženju prema obveznicima, naplaćenim prihodima, stanju i dospjelosti potraživanja te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Dubrovačko primorje mogla u svojim poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada. Također se, predlaže od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, pribaviti dopunu izvješća koje će sadržavati podatke o potraživanjima prema obveznicima i o poduzetim mjerama naplate. Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Prihodi od općinskih poreza

Prihodi od općinskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 181.613,00 kn, što je za 40.506,00 kn ili 28,7% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na potrošnju u iznosu 83.888,00 kn, porez na korištenje javnih površina u iznosu 46.263,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 36.334,00 kn i porez na kuće za odmor u iznosu 15.128,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 5,0% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iskazana u iznosu 50.546,00 kn, što čini 27,8% ostvarenih prihoda za općinske poreze. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za općinske poreze se odnose na porez za tvrtku u iznosu 47.418,00 kn. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, općina Dubrovačko primorje se susreće s nizom problema. Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju kontinuirano na temelju prijava obveznika, vjerodostojnjih isprava raznih državnih institucija, uvida na terenu (porez na kuće za odmor), te uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida na terenu. Poseban je problem evidencija i naplata obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja o porez na kuće za odmor. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Dubrovačko primorje je 22 obveznika poreza na kuće za odmor. S obzirom na broj kućanstava (769) i stambenih jedinica (1 118) utvrđenih popisom stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju je mišljenja da broj obveznika poreza na kuće za odmor nije potpun, te se predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje obveznika za porez na kuće za odmor na području općine Dubrovačko primorje.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Dubrovačko primorje i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 948.374,00 kn, što je za 485.967,00 kn ili 33,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos i komunalnu naknadu. Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 374.603,00 kn, što čini 10,4% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 126.670,00 kn ili 51,1% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 247.933,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 338.319,00 kn i neznatno su manja od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Dubrovačko primorje ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Dubrovačko primorje ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 408.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 971.590,00 kn, što čini 26,9% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode u cijelosti su dospjela. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu 338.319,00 kn, korištenje javnih površina 263.469,00 kn, komunalni doprinos 176.744,00 kn i naknadu za priključenje na komunalnu infrastrukturu 110.574,00 kn. Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 356.082,00 kn ili 36,6% dospjelih potraživanja, od jedne do tri godine 189.033,00 kn ili 19,5%, od tri do pet godina 416.180,00 kn ili 42,8%, a potraživanja starija od pet godina 10.295,00 kn ili 1,1% dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja za općinske poreze, korištenje javnih površina, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, dužnicima su tijekom 2011. upućene opomene za dugovanja u iznosu 394.288,00 kn. Za naplatu komunalne naknade osim opomena pokrenuti su ovršni postupci na finansijskim sredstvima u iznosu 141.582,00 kn. Na dospjela potraživanja nisu obračunane zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate najčešće se koristilo slanje opomena, a u pojedinim slučajevima provođenje ovrh na finansijskim sredstvima. Druge mjere naplate se nisu koristile, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja starijih od tri godine koja iznose 416.180,00 kn ili 42,8% ukupnih potraživanja. Za naplatu potraživanja općina Dubrovačko primorje nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate. Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Kontrole naplate prihoda se provode. Imenovana je osoba za kontrolu naplate prihoda, ali nisu doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Izvješća o naplati prihoda se podnose zakonskom predstavniku. Problem kontrole naplate prihoda se javlja pri naplati prihoda od općinskog poreza na potrošnju (ostvaren prihod za 2011. iznosi 83.888,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću podnose mjesečno izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o općinskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju, a poslove nadzora nad obračunavanjem poreza na potrošnju prema navedenoj odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno općina Dubrovačko primorje. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrola, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju na terenu. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (naknada za sanaciju odlagališta otpada i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.)

S obzirom na visinu potraživanja starijih od tri godine, Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mјera naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mјera.

- Informiranje stanovništva

Općina Dubrovačko primorje putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dosta, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Janjina

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Janjina kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Janjina je 29,20 km². Obuhvaća pet naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 551 stanovnika, 249 kućanstava i 1 025 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo šest zaposlenika. Općina Janjina nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Janjina, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 3.093.575,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 391.568,00 kn ili 11,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 15,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 28,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Janjina ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 19.

Tablica broj 19

Vlastiti prihodi općine Janjina ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	186.443	337.713	181,1
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	170.242	320.210	188,1
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	8.273	10.981	132,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	7.928	6.522	82,3
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	1.759	1.265	71,9
2.1.	Naknade za koncesiju	1.612	971	60,2
2.2.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	147	294	200,0
3.	Upravne i administrativne pristojbe	10.965	54.880	500,5
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	8.972	4.041	45,0
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	1.993	50.839	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	324.012	463.550	143,1
4.1.	Komunalni doprinos	240.863	312.987	129,9
4.2.	Komunalna naknada	83.149	83.590	100,5
4.3.	Naknade za priključak	0	66.973	-
5.	Prihodi prema posebnim propisima	12.987	14.356	110,5
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	6.241	6.091	97,6
	Ukupno	542.407	877.855	161,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Janjina koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 20.

Tablica broj 20

**Potraživanja
općine Janjina koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	782.201	887.812	113,5
1.1.	Potraživanja za poreze	265.425	250.680	94,4
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	108.669	176.118	162,1
1.3.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	408.107	461.014	113,0
2.	Druga potraživanja	198	19.111	-
Ukupno		782.399	906.923	115,9

Potraživanja koncem 2010. su iznosila 782.399,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 906.923,00 kn, što je za 124.524,00 kn ili 15,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja koncem 2011. čine 29,3% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Janjina ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvora financiranja za 2011. Ostvareni su u iznosu 877.855,00 kn i čine 28,4% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode prema posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, obračun, donošenje rješenja, odobrenja, zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika uz poslove utvrđivanja i naplate prihoda obavljaju i druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, nadzora i naplate općinskih poreza, na temelju ugovora o obavljanju poslova utvrđivanja i naplate prihoda, zaključenog 1997. uz naknadu u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Ugovorom je utvrđeno da Porezna uprava mjesечно dostavlja izvješća o utvrđenim i naplaćenim porezima. Porezna uprava, u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavlja skupna mjeseca izvješća o utvrđenim i naplaćenim općinskim porezima.

Izvješće ne sadrži podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanjima, niti o provedenim mjerama naplate, te općina Janjina nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 250.680,00 kn i čine 74,2% ostvarenih prihoda za općinske poreze, koji su u 2011. iznosili 337.713,00 kn.

Analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze nisu ustrojene, već su potraživanja za općinske poreze, što se odnose na porez za kuće za odmor i porez na tvrtku u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima prema vrstama prihoda, na temelju izvješća Porezne uprave, dok potraživanja za porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića nisu iskazana u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo u ugovoru zaključenom s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da informira o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Janjina mogla ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze u svojim poslovnim knjigama. Državni ured za reviziju predlaže preispitati mogućnost zaključenja dodatka ugovoru s Poreznom upravom, kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja, a ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 463.550,00 kn, što je za 139.538,00 kn ili 43,1% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 324.012,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 83.590,00 kn, što čini 9,5% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su ostvareni gotovo u istom iznosu kao u prethodnoj godini, kada su ostvareni u iznosu 83.149,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 68.057,00 kn, što čini 81,4% ostvarenih prihoda od komunalne naknade. Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Janjina ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika, te dojava komunalnog redara. Općina Janjina ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Janjina je 747 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode, koji su predmet revizije, za 2011. iznose 426.798,00 kn i čine 48,6% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na potraživanja za porez na kuće za odmor u iznosu 230.638,00 kn, komunalni doprinos u iznosu 102.777,00 kn i za komunalnu naknadu u iznosu 68.057,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu, dužnicima su tijekom 2011. upućene opomene u iznosu 68.057,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za druga potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje općina (komunalni doprinos, naknade za korištenje javnih površina), mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se samo opomene, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja. Za naplatu potraživanja općina nije donijela interni akt, kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. potraživanja se nisu otpisivala. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011. nisu iskazana.

Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za vlastite prihode koje sama naplaćuje, odnosno ustrojene su analitičke evidencije za komunalnu naknadu prema subjektima, računima i pojedinim iznosima, međutim ne postoji evidencije potraživanja prema rokovima dospjelosti.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela, a izješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (općinski porezi).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Nadalje se predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode i u slučaju kada je naplata prihoda povjerena drugim pravnim osobama.

Također se, predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Janjina putem oglasne ploče, tjednog lokalnog lista, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dosta, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Konavle

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Konavle kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Konavle je 209,73 km². Obuhvaća 32 naselja. Cijelo područje općine Konavle pripada drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 8 577 stanovnika, 2 690 kućanstava i 3 635 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz djelokruga općine Konavle, ustrojeni su ured načelnika i tri upravna odjela. Koncem 2011. općina je imala 20 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima tri proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 82 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Konavle, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 66.136.589,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.045.377,00 kn ili 4,8%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,4% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 14,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Konavle ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 21.

Tablica broj 21

Vlastiti prihodi općine Konavle ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	1.178.417	1.207.627	102,5
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	163.953	198.749	121,2
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	585.575	584.967	99,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	428.889	423.911	98,8
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	10.886.559	2.449.702	22,5
2.1.	Naknade za koncesiju	351.989	625.291	177,6
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	8.772.170	349.139	4,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.762.400	1.475.272	83,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	553.246	589.976	106,6
4.	Komunalni doprinosi i naknade	4.964.063	5.052.796	101,8
4.1.	Komunalni doprinos	2.005.463	2.026.372	101,0
4.2.	Komunalna naknada	2.958.600	3.026.424	102,3
5.	Prihodi prema posebnim propisima	468.804	334.952	71,4
5.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	37.649	27.828	73,9
5.2.	Mjesni samodoprinos	261.171	203.111	77,8
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	169.984	104.013	61,2
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	510.650	218.900	42,9
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	346.500	51.557	14,9
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	164.150	167.343	101,9
	Ukupno	18.561.739	9.853.953	53,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Konavle koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 22.

Tablica broj 22

Potraživanja općine Konavle koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.058.153	2.616.209	127,1
1.1.	Potraživanja za poreze	506.882	734.543	144,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	159.379	344.387	216,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	1.391.892	1.537.279	110,4
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	14.556	19.760	135,8
3.	Druga potraživanja	2.219.272	2.225.377	100,3
Ukupno		4.291.981	4.861.346	113,3

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 4.291.981,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 4.861.346,00 kn, što je za 569.365,00 kn ili 13,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za poreze i prihode od imovine. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 7,4% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Konavle ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 9.853.953,00 kn i čine 14,9% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade (osim naknade za sanaciju odlagališta otpada), komunalne doprinose i naknade, na prihode prema posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine (osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koji se nalaze van područja općine), razrez, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavljaju dva upravna odjela, odnosno upravni odjel za proračun i financije i upravni odjel za komunalne poslove, infrastrukturu i gospodarenje nekretninama. Na poslovima razreza i naplate prihoda su angažirana četiri zaposlenika, koji osim navedenih poslova obavljaju i druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Dio prihoda od nefinancijske imovine što se odnosi na naknade za korištenje prostora elektrane (ostvaren prihod za 2011. iznosi 686.610,00 kn), ostvaruju se na temelju obračuna obveznika, te na navedene prihode općina Konavle nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Obračun i naplatu prihoda od naknade za sanaciju odlagališta otpada (ostvareni prihod za 2011. iznosi 203.111,00 kn), općina Konavle je na temelju zaključka općinskog poglavarstva iz 2001., dala suglasnost trgovačkom društvu u svom suvlasništvu na uvođenje posebne naknade za sanaciju odlagališta otpada. Ugovor nije zaključen s trgovačkim društvom, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze. Društvo naknadu naplaćuje od fizičkih i pravnih osoba putem ispostavljenih računa za obavljene usluge odvoza otpada. Društvo ne doznačava naplaćena sredstva od naknade, već se međusobna plaćanja obavljaju putem kompenzacije. Društvo periodično izvještava o obračunanoj i naplaćenoj naknadi, pri provođenju međusobnih kompenzacija. Izvješća ne sadrže podatke o iznosu nepodmirenih obveza fizičkih i pravnih osoba, kao ni podatke o poduzetim mjerama naplate. Općina Konavle ne raspolaže potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada nisu evidentirana.

Naplatu prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koji se nalaze van područja općine Konavle (ostvareni prihod za 2011. iznosi 96.690,00 kn), povjereni su pravnoj osobi, na temelju zaključenog ugovora u 1999., uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda uvećanu za porez na dodanu vrijednost, što za 2011. iznosi 34.465,00 kn. Pravna osoba mjesечно dostavlja izvješće o naplaćenim i raspoređenim prihodima, međutim iz izvješća nisu vidljiva dospjela i nedospjela potraživanja, ni jesu li poduzimane mjere naplate za dospjela potraživanja. U poslovnim knjigama općine Konavle potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, nisu evidentirana.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti s trgovačkim društvom ugovor o naplati naknade za sanaciju odlagališta otpada, kojim bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplata prikupljenih sredstava i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesечно dostavlja općini izvješće o zaduživanju, naplaćenim prihodima i potraživanjima po obveznicima, dospjelosti potraživanja te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Konavle mogla u svojim poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada. Također se, predlaže pribaviti izvješće od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koje će sadržavati podatke o potraživanjima i provedenim mjerama naplate. Nadalje se predlaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada i od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Općinski porezi

Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 1.207.627,00 kn, što je za 29.210,00 kn ili 2,5% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.178.417,00 kn. Odnose se na porez na potrošnju u iznosu 584.967,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 423.911,00 kn, te na porez na kuće za odmor u iznosu 198.749,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 12,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 734.543,00 kn (porez na tvrtku 504.853,00 kn, porez na kuće za odmor 118.903,00 kn, porez na potrošnju 96.127,00 kn, porez na korištenje javnih površina 14.660,00 kn) i čine 60,8% ostvarenih prihoda od općinskih poreza u navedenoj godini. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima po pojedinim porezima, općina Konavle se susreće s nizom problema.

Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju na temelju prijava obveznika, komunalnog redara (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku, porez na potrošnju). Međutim, prema dostavljenom upitniku i obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te općina Konavle nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je općina Konavle prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida komunalnih redara i dojave zaposlenih u mjesnim kotarima. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja za porez za kuće na odmor i naplate potraživanja. Prema evidenciji upravnog odjela za proračun i financije, na području općine Konavle je 149 obveznika poreza na poreza na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Konavle i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 5.052.796,00 kn, što je za 88.733,00 kn ili 1,8% više u odnosu na prethodnu godinu kada su ostvareni u iznosu 4.964.063,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos. Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 3.026.424,00 kn, što čini 30,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 67.824,00 kn ili 2,3% veći u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 2.958.600,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 461.980,00 kn, što čini 15,3% ostvarenih prihoda od komunalne naknade u navedenoj godini.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Odlukom je naplata naknade utvrđena za 22 naselja na području općine Konavle, dok za deset naselja (253 kućanstava, prema popisu stanovništva iz 2011.), smještenih na graničnom području prema susjednim državama, nije uvedena obveza plaćanja komunalne naknade. Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za komunalne poslove, infrastrukturu i gospodarenje nekretninama.

Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljaju nastalu promjenu, te općina Konavle ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i uvida komunalnog redara. Općina Konavle ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, ni podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji upravnog odjela za komunalne poslove, infrastrukturu i gospodarenje nekretninama, na području općine Konavle ima 738 obveznika komunalne naknade i to 93 obveznika za poslovni prostor, a 645 za stambeni prostor.

S obzirom na broj stambenih jedinica (3 635) i broj kućanstava (2 690), te na broj poslovnih subjekata (325) na području općine Konavle, Državni ured za reviziju je mišljenja da je nepotpun broj obveznika evidentiran u upravnom odjelu za komunalne poslove, infrastrukturu i gospodarenje nekretninama, te se predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje stvarnog broja obveznika plaćanja komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 2.388.090,00 kn, što čini 24,2% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalni doprinos 827.420,00 kn, porez na tvrtku 504.853,00 kn, komunalnu naknadu 461.980,00 kn, zakup poslovnog prostora 157.362,00 kn, te za naknadu za korištenje javnih površina 111.667,00 kn.

Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 1.114.834,00 kn ili 46,7%, od jedne do tri godine iznose 354.721,00 kn ili 14,8%, od tri do pet godina iznose 245.780,00 kn ili 10,3%, a potraživanja starija od pet godina iznose 672.755,00 kn ili 28,2% dospjelih potraživanja. Za naplatu dospjelih potraživanja za općinske poreze, zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, te za prihod od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo koje naplaćuje općina Konavle, dužnicima su tijekom 2011. upućene opomene za dug u iznosu 1.767.929,00 kn. Za naplatu općinskih poreza, osim opomena pokrenut je postupak prisilne naplate za 20 dužnika za dug u iznosu 106.229,00 kn. Na dospjela potraživanja za općinske poreze obračunane su zatezne kamate u iznosu 1.408,00 kn, dok za druga dospjela potraživanja zatezne kamate se ne obračunavaju.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se opomene, a u pojedinim slučajevima su se provodile ovrhe na finansijskim sredstvima.

Druge mjere naplate se nisu primjenjivale, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja po pojedinim prihodima u 2011. u odnosu na 2010. (općinski porezi, prihodi od nefinancijske imovine, komunalna naknada, naknada za korištenje javnih površina), odnosno ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu. Za naplatu potraživanja općina Konavle nije donijela interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. potraživanja se nisu otpisivala. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011., nisu iskazana. Podaci u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za sve vrste vlastite prihode koje sama naplaćuje, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencijama obrađuju ručno.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provode zaposlenici zaduženi za naplatu i pročelnici upravnih odjela, a izyešće o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku.

Problem kontrole naplate prihoda se javlja pri naplati prihoda od općinskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvaren prihod za 2011. iznosi 584.967,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću, podnose mjesечно izyešće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunanom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o općinskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju. Poslove nadzora nad obračunavanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno općina Konavle. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontroli, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju. Prema evidenciji upravnog odjela za proračun i financije, na području općine Konavle je 70 obveznika poreza na potrošnju.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Također se, predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Konavle putem oglasne ploče, tjednog lokalnog list, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštićenih okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljom naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Kula Norinska

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Kula Norinska kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Kula Norinska je 60,6 km². Obuhvaća devet naselja. Područje općine Kula Norinska pripada trećoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 748 stanovnika, 591 kućanstava i 793 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo tri zaposlenika. Općina Kula Norinska nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici općine Kula Norinska, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 5.394.750,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.613.999,00 kn ili 27,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 29,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 1,4% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Kula Norinska ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 23.

Tablica broj 23

Vlastiti prihodi općine Kula Norinska ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)	u kn
1	2	3	4	5	
1.	Općinski porezi	8.385	10.226	122,0	
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	887	0	-	
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	7.498	10.226	136,4	
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	1.876	1.459	77,8	
3.	Komunalni doprinosi i naknade	4.059.874	55.849	1,4	
3.1.	Komunalni doprinos	3.984.801	18.925	0,5	
3.2.	Komunalna naknada	72.073	33.924	47,1	
3.3.	Naknada za priključak	3.000	3.000	100,0	
4.	Prihodi prema posebnim propisima	60.296	7.089	11,8	
4.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	57.999	4.673	8,1	
4.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	2.297	2.416	105,2	
	Ukupno	4.130.431	74.623	1,8	

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Kula Norinska koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 24.

Tablica broj 24

Potraživanja
općine Kula Norinska koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	249.048	287.293	115,4
1.1.	Potraživanja za poreze	39.402	29.176	74,0
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	104.287	160.214	153,6
1.3.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	105.359	97.903	92,9
2.	Druga potraživanja	1.957	3.965	199,5
	Ukupno	251.005	291.258	116,0

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 251.005,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 291.258,00 kn, što je za 40.253,00 kn ili 16,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 5,4% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Kula Norinska ostvaruje prihode iz različitih izvora. Ostvareni vlastiti prihodi za 2011. iznose 74.623,00 kn i čine 1,4% ukupnih prihoda i primitaka.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode po posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedan zaposlenik uz poslove obračuna i naplate prihoda obavlja i druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, nadzora i naplate općinskih poreza u 2010., na temelju odluke općinskog vijeća, prema kojoj Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava dostavlja mjesečna zbirna izvješća o zaduženju i naplaćenom porezu. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate, te općina Kula Norinska nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 29.176,00 kn, što je približno tri puta više od ostvarenih prihoda od općinskih poreza, koji su u 2011. iznosili 10.226,00 kn, a odnose se u cijelosti na porez na tvrtku.

Analitičke evidencije potraživanja nisu ustrojene za općinske poreze, već su potraživanja za općinske poreze, što se odnose porez na tvrtku u poslovnim knjigama, evidentirana u zbirnim iznosima, na temelju izvješća Porezne uprave.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da informira o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Kula Norinska mogla ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze u svojim poslovnim knjigama. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 55.849,00 kn, što je za znatno manje u odnosu na prethodnu godinu, kada su iznosili 4.059.874,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 33.924,00 kn, što čini 45,5% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 38.149,00 kn ili 52,9% manji u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 72.073,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 149.453,00 kn, što je dva puta više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja. Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Kula Norinska ne raspolaže cijelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Kula Norinska ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, ni podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Kula Norinska je 492 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Za ostvarivanje vlastitih prihoda općina Kula Norinska je donijela odgovarajuće odluke u skladu s posebnim zakonima. Odlukom o općinskim porezima iz 2011. i izmjenama iz 2010., uvedeni su porez na kuće za odmor i porez na potrošnju, čiji razrez i naplata su povjereni Poreznoj upravi. Za 2011. prihod od poreza na kuće za odmor i porez na potrošnju, nije ostvaren. Prema obrazloženju odgovorne osobe na području općine Kula Norinska nema kuća za odmor. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski.

S obzirom na broj stambenih jedinica (793) i broj kućanstava (591), te na broj poslovnih subjekata (29) na području općine Kula Norinska, Državni ured za reviziju predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje da li postoje obveznici plaćanja poreza na kuće za odmor i poreza na potrošnju.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 189.390,00 kn, što je za 114.767,00 kn ili 153,8% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 149.453,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 29.176,00 kn i komunalni doprinos u iznosu 10.761,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu, dužnicima su tijekom 2011. upućene 142 opomene za dug u iznosu 131.537,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za druga potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje općina Kula Norinska (komunalni doprinos), mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se samo opomene, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja po pojedinim prihodima za 2011. u odnosu na 2010., odnosno ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod svih vlastitih prihoda. Za naplatu potraživanja nije donesen interni akt kojim bi se utvrstile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. radi zastare su otpisana potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 1.076,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011., nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Općina Kula Norinska je ustrojila analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode koje sama naplaćuje, odnosno ustrojene su analitičke evidencije za komunalnu naknadu prema subjektima, računima i pojedinim iznosima, međutim ne postoje evidencije potraživanja prema rokovima dospjelosti.

Provode se kontrole naplate prihoda, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provodi zaposlenik zadužen za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela, a izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (općinski porezi).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Predlaže se donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Nadalje se, predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode i u slučaju da je naplata prihoda povjerena drugim pravnim osobama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Kula Norinska putem oglasne ploče, lokalnog tjednika, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Lastovo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Lastovo kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Lastovo je 52,8 km². Obuhvaća sedam naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 792 stanovnika, 290 kućanstava i 822 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo sedam zaposlenika. Općina Lastovo nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Lastovo, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 3.368.888,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.348.443,00 kn ili 28,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 28,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 21,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lastovo ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 25.

Tablica broj 25

Vlastiti prihodi općine Lastovo ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	145.923	141.940	97,3
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	52.719	56.046	106,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	35.183	34.027	96,7
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	58.021	51.867	89,4
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	348.862	162.390	46,5
2.1.	Naknade za koncesiju	50.996	25.879	50,7
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	58.489	87.667	149,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	239.377	48.844	20,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	73.863	44.217	59,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	168.297	297.793	176,9
4.1.	Komunalni doprinos	72.531	185.409	255,6
4.2.	Komunalna naknada	95.766	112.384	117,4
5.	Prihodi prema posebnim propisima	37.442	41.566	111,0
5.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	467	19.787	-
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	36.975	21.779	58,9
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	563.994	31.521	5,6
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	540.700	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	23.294	31.521	135,3
	Ukupno	1.338.381	719.427	53,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lastovo koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 26.

Tablica broj 26

**Potraživanja
općine Lastovo koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.216.944	1.182.380	97,2
1.1.	Potraživanja za poreze	270.770	292.701	108,1
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	384.195	442.561	115,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	561.979	447.118	79,6
2.	Potraživanja od prodaje nefinansijske imovine	440.462	382.833	86,9
3.	Druga potraživanja	5.843	11.686	200,0
Ukupno		1.663.249	1.576.899	94,8

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 1.663.249,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 1.576.899,00 kn, što je za 86.350,00 kn ili 5,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinansijske imovine i druga potraživanja. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 46,8% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lastovo ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 719.427,00 kn i čine 21,4% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od općinskog poreza na korištenje javnih površina, od imovine, općinskih pristojba i naknada, komunalne doprinose i naknade, na prihode po posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedan zaposlenik uz poslove obračuna i naplate prihoda obavlja i druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, nadzora i naplate općinskih poreza, (osim poreza na korištenje javnih površina), na temelju ugovora o obavljanju poslova utvrđivanja i naplate prihoda lokalne jedinice iz 1995. Prema ugovoru Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Porezna uprava je u skladu sa zaključenim ugovorom, dostavljala mjeseca zbirna izvješća o razrezanim i naplaćenim porezima. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate, te općina Lastovo nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 292.701,00 kn, što je za 150.761,00 kn ili 106,2% više od ostvarenih prihoda za općinske poreze, koji su u 2011. iznosili 141.940,00 kn. U okviru potraživanja za općinske poreze iskazana su potraživanja za neiskorišteno građevinsko zemljište u iznosu 147.863,00 kn iz ranijih godina. Općina Lastovo nije ustrojila analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze, već su potraživanja za općinske poreze, evidentirana u zbirnim iznosima, na temelju izvješća Porezne uprave.

Državni ured za reviziju je mišljenja da je trebalo u ugovoru zaključenom s Poreznom upravom o razrezu i naplati poreznih prihoda, ugovoriti obvezu Porezne uprave da informira o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Lastovo mogla ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze u svojim poslovnim knjigama. Državni ured za reviziju predlaže preispitati mogućnost zaključenja dodatka ugovoru s Poreznom upravom, kojim bi se detaljnije uredili međusobni odnosi i načini izvješćivanja, a ukoliko to nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 297.793,00 kn, što je za 129.496,00 kn ili 76,9% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 168.297,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 112.384,00 kn, što čini 15,6% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 16.618,00 kn ili 17,4% viši u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 95.766,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 259.091,00 kn, što je za 130,5% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Lastovo ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Lastovo ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Lastovo je 624 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije, kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode, koji su predmet revizije, za 2011. iznose 1.565.223,00 kn, što je za 845.796,00 kn ili 117,6% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za zakup poslovnog prostora 357.575,00 kn, prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo 269.833,00 kn, komunalnu naknadu 259.091,00 kn, komunalni doprinos 180.668,00 kn, porez na neiskorišteno građevinsko zemljište 147.863,00 kn, porez na tvrtku 71.659,00 kn, od prodaje druge nefinancijske imovine u iznosu 81.000,00 kn, te za najam stanova 60.347,00 kn.

Starosna struktura dospjelih potraživanja nije utvrđena, osim za potraživanja od prodaje druge nefinancijske imovine u iznosu 81.000,00 kn, od prodaje zemljišta u iznosu 32.000,00 kn i za boravišnu pristojbu u iznosu 7.368,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu, zakup poslovnog prostora i prodaju zemljišta, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 85 opomena za dug u iznosu 324.976,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za naplatu potraživanja od prodaje ruševne kuće koji je stariji od pet godina, u kolovozu 2004. je pokrenut ovršni postupak, a dugovanje nije naplaćeno do konca 2011. Za druga potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje općina Lastovo (koncesijska odobrenja, najam stanova, korištenje javnih površina, komunalni doprinos prodaju stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se samo opomene, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod većeg dijela prihoda na koncu 2011. u odnosu na konac 2010., odnosno ostvareni prihodi u 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu. Dospjela potraživanja za vlastite prihode su znatno veća od ostvarenih vlastitih prihoda. Za naplatu potraživanja nije donesen interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjeta naplate.

Tijekom 2011. radi zastare su otpisana potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 260.143,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011. nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izveštajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Općina Lastovo je ustrojila analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode koje sama naplaćuje, međutim ne postoje evidencije potraživanja prema rokovima dospjelosti.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni interni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrole provodi zaposlenik zadužen za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela, a izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda, čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama, se ne provodi (općinski porezi).

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razrada potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjeta naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda.

Također se predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode i u slučaju da je naplata prihoda povjerena drugim pravnim osobama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Lastovo putem oglasne ploče, tjednog lokalnog lista, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Lumbarda

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Lumbarda kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Lumbarda je 10,66 km², a obuhvaća naselje Lumbarda. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 213 stanovnika, 417 kućanstava i 1 145 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo četiri zaposlenika. Općina Lumbarda nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici općine Lumbarda, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 2.858.480,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.853.380,00 kn ili 39,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,1% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 41,6% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Lumbarda ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 27.

Tablica broj 27

Vlastiti prihodi općine Lumbarda ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	233.484	229.205	98,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	118.892	106.750	89,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	46.302	55.231	119,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	68.290	67.224	98,4
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	601.487	453.035	75,3
2.1.	Naknade za koncesiju	56.804	91.600	161,3
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	264.766	214.873	81,2
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	279.917	146.562	52,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	149.366	146.506	98,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	380.606	320.549	84,2
4.1.	Komunalni doprinos	150.545	93.023	61,8
4.2.	Komunalna naknada	211.917	221.478	104,5
4.3.	Naknade za priključak	18.144	6.048	33,3
5.	Prihodi prema posebnim propisima	52.754	38.458	72,9
5.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	9.876	7.608	77,0
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	42.878	30.850	71,9
	Ukupno	1.417.697	1.187.753	83,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Lumbarda koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 28.

Tablica broj 28

**Potraživanja
općine Lumbarda koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	627.831	619.202	98,6
1.1.	Potraživanja za poreze	216.137	237.688	110,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	66.312	64.472	97,2
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	345.382	317.042	91,8
2.	Druga potraživanja	261.103	261.103	100,0
Ukupno		888.934	880.305	99,0

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 888.934,00 kn, a na koncu 2011. su iznosila 880.305,00 kn, što je za 8.629,00 kn ili 1,0% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 30,8% ukupnih prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Lumbarda ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 1.187.753,00 kn i čine 41,6% ukupnih prihoda i primitaka.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze (osim poreza na potrošnju), prihode od imovine, gradske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode po posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, razrez, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Jedan zaposlenik uz poslove utvrđivanja i naplate prihoda obavlja poslove planiranja i praćenja izvršavanja proračuna, te druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Na temelju Odluke o općinskim porezima iz 2001., Poreznoj upravi su povjereni poslovi naplate i nadzora poreza na potrošnju uz naknadu u visini 5,0% od ukupno naplaćenog poreza. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava dostavlja mjeseca zbirna izvješća o zaduženju i naplaćenom porezu. Izvješća ne sadrže podatke o zadužnjima prema obveznicima, naplaćenom porezu, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate, te općina Lumbarda nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu poreza na potrošnju. Ostvareni prihodi od poreza na potrošnju za 2011. iznose 55.231,00 kn, a potraživanja za porez na potrošnju koncem 2011. nisu iskazana.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati poreza na potrošnju, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da informira o zadužnjima prema obveznicima, naplaćenom porezu, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Lumbarda mogla ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za porez na potrošnju u svojim poslovnim knjigama.

Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenog prihoda na učinkovitiji način.

- Općinski porezi

Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 229.205,00 kn, što je za 4.279,00 kn ili 1,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na kuće za odmor u iznosu 106.750,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 67.224,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 55.231,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 19,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 237.688,00 kn (porez na tvrtku 143.626,00 kn, porez na kuće za odmor 80.935,00 kn, porez na korištenje javnih površina 9.134,00 kn i porez na reklamu 3.993,00 kn) i veća su za 8.483,00 kn ili 3,7% od ostvarenih prihoda od općinskih poreza u navedenoj godini. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razredu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima po pojedinim porezima, Općina Lumbarda se susreće s nizom problema. Ustrojila je evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju na temelju prijava obveznika i komunalnog redara (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku). Međutim, prema dostavljenom upitniku i obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te općina Lumbarda nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je općina Lumbarda prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida komunalnih redara i dojave zaposlenih u mjesnim kotarima. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja za porez za kuće na odmor i naplate potraživanja. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Lumbarda je 115 obveznika poreza na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Lumbarda i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 320.549,00 kn, što je za 60.057,00 kn ili 15,8% manje u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 380.606,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 221.478,00 kn, što čini 18,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 9.561,00 kn ili 4,5% viši u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 211.917,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 287.042,00 kn, što je za 65.564,00 kn ili 29,6% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Lumbarda ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Lumbarda ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Lumbarda je 671 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode, koji su predmet revizije, za 2011. iznose 619.202,00 kn, što čini 52,1% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu 287.042,00 kn, porez na tvrtku 143.626,00 kn, porez na kuće za odmor 80.935,00 kn, zakup poslovnog prostora 45.000,00 kn, te na naknadu za korištenje javnih površina 15.786,00 kn.

Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 113.487,00 kn ili 18,3%, od jedne do tri godine iznose 186.347,00 kn ili 30,1%, od tri do pet godina iznose 141.611,00 kn ili 22,9%, a potraživanja starija od pet godina iznose 177.757,00 kn ili 28,7% ukupnih dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja dužnicima je tijekom 2011. upućeno 328 opomena za dug u iznosu 502.004,00 kn, te su pokrenuta tri postupka prisilne naplate za dug u iznosu 30.979,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se opomene, a u pojedinim slučajevima su se provodile ovrhe na finansijskim sredstvima. Druge mjere naplate se nisu primjenjivale, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod većeg dijela vlastitih prihoda na koncu 2011. u odnosu na konac 2010., odnosno ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu. Za naplatu potraživanja nije donesen interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. potraživanja se nisu otpisivala. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja, na koncu 2011. nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za vlastite prihode koje sama naplaćuje, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencija obraduju ručno.

Kontrole naplate prihoda se provode. Imenovana je osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, ali nije donesen interni akt kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (porez na potrošnju).

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razrada potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Također se, predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode i u slučaju da je naplata prihoda povjerena drugim pravnim osobama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Lumbarda putem, oglasne ploče, lokalnog tjednika, mrežne stranice, lokalne radio postaje, te na skupovima građana informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Mljet

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Mljet kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Mljet je 100,2 km². Obuhvaća 14 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 088 stanovnika, 457 kućanstava i 1 007 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo sedam zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, općina Mljet ima jednog proračunskog korisnika, u kojem je koncem 2011. bilo 20 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi i primici općine Mljet, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 9.930.400,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 2.207.913,00 kn ili 28,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 30,1% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2010., odnosno 14,7% u ukupnim prihodima i primicima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Mljet ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 29.

Tablica broj 29

Vlastiti prihodi općine Mljet ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	159.088	157.296	98,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	37.796	51.586	136,5
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	75.580	79.083	104,6
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	45.712	26.627	58,2
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	355.096	341.291	96,1
2.1.	Naknade za koncesiju	32.648	46.027	141,0
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	315.741	289.742	91,8
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	6.707	5.522	82,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	31.547	81.687	258,9
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.287.104	408.817	31,8
4.1.	Komunalni doprinos	1.174.618	276.373	23,5
4.2.	Komunalna naknada	106.486	126.444	118,7
4.3.	Naknade za priključak	6.000	6.000	100,0
5.	Prihodi prema posebnim propisima	519.391	445.114	85,7
5.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	106	2.673	-
5.2.	Mjesni samodoprinos	15.995	0	-
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	503.290	442.441	87,9
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	19.137	22.052	115,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	5.876	9.110	155
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	13.261	12.942	97,6
	Ukupno	2.371.363	1.456.257	61,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Mljet koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 30.

Tablica broj 30

Potraživanja općine Mljet koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	6.644.206	7.058.051	106,2
1.1.	Potraživanja za poreze	284.837	297.243	104,4
1.2.	Potraživanja za doprinose	154	154	100,0
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	5.586.046	6.186.967	110,8
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	772.229	572.747	74,2
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	940	940	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	5.402.806	5.394.060	99,8
3.	Druga potraživanja	49.194	11.605	23,6
Ukupno		12.096.206	12.463.716	103,0

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 12.096.206,00 kn, a na koncu 2011. su iznosila 12.463.716,00 kn, što je za 367.510,00 kn ili 3,0% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na rast potraživanja za prihode od imovine. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. su veća za 2.533.316,00 kn ili 25,5% od prihoda i primitaka ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Mljet ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 1.456.257,00 kn i čine 14,7% ukupnih prihoda i primitaka.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode prema posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika uz poslove utvrđivanja i naplate prihoda obavljaju poslove planiranja i praćenja izvršavanja proračuna, te druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Na temelju Odluke o općinskim porezima iz 2007., Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, naplate i nadzora općinskih poreza (osim poreza na korištenje javnih površina) uz naknadu u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Porezna uprava dostavlja mjeseca zbirna izvješća o razrezanom i naplaćenom porezu. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate, te općina Mljet nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 297.243,00 kn, što je za 139.947,00 kn ili 89,0% više od ostvarenih prihoda za općinske poreze, koji su za 2011. ostvareni u iznosu 157.296,00 kn.

Općina Mljet nije ustrojila analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze, već su potraživanja za općinske poreze, evidentirana u zbirnim iznosima, na temelju izvešća Porezne uprave. Potraživanja za porez na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića nisu iskazana u poslovnim knjigama.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da informira o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, te o poduzetim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Mljet mogla ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze u svojim poslovnim knjigama. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 408.817,00 kn, što je za 878.287,00 kn ili 88,2% manje u odnosu na prethodnu godinu kada su ostvareni u iznosu 1.287.104,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 126.444,00 kn, što čini 8,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 19.958,00 kn ili 18,7% viši u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 106.486,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 261.244,00 kn, što je za 134.800,00 kn ili 106,6% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja. Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici, pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Mljet ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike. Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Mljet ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama.

Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Mljet je 603 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 6.446.608,00 kn, što je za 4.990.351,00 kn više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za prihode od prodaje zemljišta 5.394.060,00 kn, komunalnu naknadu 261.244,00 kn, komunalni doprinos 220.948,00 kn, porez na tvrtku 190.208,00 kn, zakup poslovnog prostora 181.558,00 kn, porez na kuće za odmor 104.118,00 k, mjesni samodoprinos 52.005,00 kn, te na naknadu za korištenje javnih površina 28.967,00 kn.

Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 552.122,00 kn ili 8,6%, od jedne do tri godine iznose 165.231,00 kn ili 2,5%, od tri do pet godina iznose 52.000,00 kn ili 0,8%, a potraživanja starija od pet godina iznose 5.677.255,00 kn ili 88,1% ukupnih dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja za prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel, dužnicima je tijekom 2011. upućeno 470 opomena za dug u iznosu 484.894,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Za potraživanja od prodaje zemljišta se vodi sudski spor, koji je pokrenut u ranijim godinama. Na dospjela potraživanja, osim za potraživanja od prodaje zemljišta, ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate primjenjivale su se najčešće opomene, dok se druge mjere naplate nisu primjenjivale, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod većeg dijela vlastitih prihoda na koncu 2011. u odnosu na prethodnu godinu, odnosno ostvareni prihodi u 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu. Za naplatu potraživanja općina Mljet nije donijela interni akt, kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. nije bilo otpisa potraživanja. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011. nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja su ustrojene za vlastite prihode koje sama naplaćuje, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencijama obrađuju ručno.

Općina Mljet provodi kontrole naplate prihoda koje sama naplaćuje, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Izvješća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (općinski porezi).

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razradu potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrstile procedure pri poduzimanju mera naplate, te utvrstile kontrolni postupci i mjeru u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Također se predlaže voditi analitičke evidencije potraživanja i za vlastite prihode čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Mljet putem oglasne ploče, tjednog lokalnog lista i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Orebić

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Orebić kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Orebić je 113,13 km². Obuhvaća 14 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 122 stanovnika, 1 548 kućanstava i 4 392 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo 12 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima jednog proračunskog korisnika, u kojem je koncem 2011. bilo 24 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Orebić, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 11.389.782,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.022.178,00 kn ili 9,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 39,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 41,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Orebić ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 31.

Tablica broj 31

Vlastiti prihodi općine Orebić ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
		3	4	
1.	Općinski porezi	927.213	981.412	105,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	616.296	657.288	106,7
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	100.342	97.651	97,3
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	210.575	226.473	107,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	751.815	976.286	129,9
2.1.	Naknade za koncesije	174.183	263.423	151,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	537.641	682.301	126,9
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	39.991	30.562	76,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	906.659	697.935	77,0
3.1.	Državne upravne i sudske pristojbe	153	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	906.506	697.935	77,0
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.321.049	1.482.104	112,2
4.1.	Komunalni doprinos	189.035	284.390	150,4
4.2.	Komunalna naknada	1.132.014	1.197.714	105,8
5.	Prihodi prema posebnim propisima	1.047	3.407	325,4
5.1.	Prihodi državne uprave	99	0	-
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	948	3.407	359,4
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	141.828	573.580	404,4
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	22.500	0	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	119.328	573.580	480,7
	Ukupno	4.049.611	4.714.724	116,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Orebić koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 32.

Tablica broj 32

Potraživanja općine Orebić koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	3.084.009	2.646.865	85,8
1.1.	Potraživanja za poreze	565.550	451.788	79,9
1.2.	Potraživanja za doprinose	96	0	-
1.3.	Potraživanja za prihode od imovine	415.752	256.222	61,6
1.4.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	1.997.761	1.849.465	92,6
1.5.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	104.850	89.390	85,3
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	203.267	348.894	171,6
3.	Druga potraživanja	2.532	0	-
Ukupno		3.289.808	2.995.759	91,1

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 3.289.808,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 2.995.759,00 kn, što je za 294.049,00 kn ili 8,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od imovine, te za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja koncem 2011. čine 26,3% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Orebić ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu u iznosu 4.714.724,00 kn i čine 41,4% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, prihode od nefinancijske imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, te od prodaje nefinancijske imovine, osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, razrez, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika uz poslove obračuna i naplate prihoda obavljaju i druge poslove predviđene Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjeseta. Dio prihoda od nefinancijske imovine (spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod) i dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Orebić nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (ostvareni prihod za 2011. iznosi 15.946,00 kn), povjerena je dvjema pravnim osobama temelju zaključenih ugovora u ranijim godinama, uz naknadu od 4,0% odnosno 10,0% naplaćenih prihoda. Jedna pravna osoba podnosi godišnje izvješće o naplaćenim prihodima i potraživanjima, a iz izvješća nije vidljivo je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja. Druga pravna osoba podnosi mjesecna izvješća o naplaćenim i raspoređenim prihodima, a iz izvješća nisu vidljiva dospjela i nedospjela potraživanja niti jesu li poduzimane mjere naplate za dospjela potraživanja. Općina Orebić ne raspolaže s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju predlaže od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, pribaviti dopunu izvješća koje će sadržavati podatke o potraživanjima prema obveznicima i provedenim mjerama naplate, te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Prihodi od općinskih poreza

Prihodi od općinskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 981.412,00 kn, što je za 54.199,00 kn ili 5,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na kuće za odmor u iznosu 598.922,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 226.473,00 kn, porez na potrošnju u iznosu 97.651,00 kn i porez na korištenje javnih površina u iznosu 58.366,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 20,8% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iskazana u iznosu 451.788,00 kn (porez na tvrtku 259.671,00 kn, porez na kuće za odmor 165.847,00 kn i porez na korištenje javnih površina 26.270,00 kn) i čine 46,0% ostvarenih prihoda od općinskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, općina Orebić se susreće s nizom problema. Ustrojene su evidencije obveznika po vrstama prihoda, koje se ažuriraju kontinuirano na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uvida na terenu (porez na kuće za odmor), te uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida na terenu. Poseban je problem evidencija i naplata obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja o porez na kuće za odmor. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika poreza na kuće za odmor je 1 062. Navedeni problemi u izvjesnoj mjeri dovode u pitanje cjelovitost i vjerodostojnost podataka o obveznicima plaćanja općinskih poreza, kojima raspolaže općina Orebić.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Orebić i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.482.104,00 kn, što je za 161.055,00 kn ili 12,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos i komunalnu naknadu. Vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu 1.197.714,00 kn, što čini 25,4% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 65.700,00 kn ili 5,8% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.132.014,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 1.590.117,00 kn i veća su za 392.403,00 kn ili 32,8% od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Orebić ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Orebić ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 2 891.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 2.906.369,00 kn, što čini 61,6% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela. Vrijednosno značajnija potraživanja se odnose na komunalnu naknadu 1.590.117,00 kn, porez na tvrtku 259.671,00 kn, prodaju grobnih mjesta 197.491,00 kn, boravišnu pristojbu 167.658,00 kn, porez na kuće za odmor 165.847,00 kn, te za prodaju građevinskih objekata 151.403,00 kn.

Starosna struktura potraživanja nije utvrđena, osim prihoda od komunalne naknade, komunalnog doprinosa, prihoda od prodaje grobnih mjesta i građevinskih objekata. Dospjela potraživanja za navedene prihode stara do jedne godine iznose 741.172,00 kn, od jedne do tri godine iznose 708.521,00 kn, od tri do pet godina iznose 301.586,00 kn, a potraživanja starija od pet godina iznose 279.425,00 kn.

Za naplatu dospjelih potraživanja za općinske poreze, zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina i komunalnu naknadu, dužnicima su tijekom 2011. upućene opomene, te su u ljetnim mjesecima obavljeni uvidi na terenu za pojedine obveznike poreza na kuće za odmor. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja nisu obračunane zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate koristile su se samo opomene i posjete obveznicima poreza na kuće za odmor. Dospjela potraživanja za 2011. su vrijednosno značajna i čine 61,6% vlastitih prihoda ostvarenih za navedenu godinu. Potraživanja za komunalnu naknadu, komunalni doprinos i prodaju nefinancijske imovine starija od tri godine iznose 581.011,00 kn, a tijekom 2011. su otpisana potraživanja radi zastare u iznosu 247.743,00 kn. Za prekid zastare nije dovoljna opomena. Za naplatu potraživanja općina Orebić nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Na temelju odluke načelnika, u 2011. su otpisana nenaplativa potraživanja u iznosu kn 247.743,00 kn, a odnose se na općinske poreze 43.309,00 kn, korištenje javnih površina 140.334,00 kn, zakup poslovnog prostora 11.607,00 kn i komunalnu naknadu 52.503,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nisu utvrđeni.

Analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel su ustrojene prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti obrađuju ručno iz pomoćnih evidencija.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nisu doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrolu provode osobe zadužene za naplatu i pročelnica jedinstvenog upravnog odjela. Izvješća o naplati prihoda se podnose zakonskom predstavniku.

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od općinskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvaren prihod za 2011. iznosi 97.651,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću podnose mjesечно izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o općinskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju.

Poslove nadzora nad obračunavanjem i plaćanjem poreza na potrošnju, prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i navedene Odluke treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno općina Orebić. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrole, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju na terenu.

Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere za pravodobnu i potpunu naplatu prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mera. S obzirom da općina Orebić ima značajna dospjela potraživanja, da nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012. Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Orebić putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Pojezerje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Pojezerje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Pojezerje je 32,6 km². Obuhvaća šest naselja. Pripada trećoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 991 stanovnika, 324 kućanstava i 496 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo tri zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, općina Pojezerje nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Pojezerje, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 7.117.300,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 1.689.893,00 kn ili 19,2%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 59,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 85,4% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Pojezerje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 33.

Tablica broj 33

Vlastiti prihodi općine Pojezerje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
		3	4	
1.	Općinski porezi	9.973	8.562	85,9
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	528	1.229	232,8
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	9.445	7.333	77,6
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	47	123	261,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	2.508	17.000	677,8
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	361	17.000	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	2.147	0	-
4.	Komunalni doprinosi i naknade	5.020.762	6.020.571	119,9
4.1.	Komunalni doprinos	5.016.518	6.018.516	120,0
4.2.	Komunalna naknada	4.244	2.055	48,4
5.	Prihodi prema posebnim propisima	214.560	32.555	15,2
5.1.	Prihod vodnog gospodarstva	26.410	5.055	19,1
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	188.150	27.500	14,6
	Ukupno	5.247.850	6.078.811	115,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Pojezerje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 34.

Tablica broj 34

**Potraživanja
općine Pojezerje koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	119.658	119.658	100,0
1.1.	Potraživanja za poreze	16.109	16.109	100,0
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	84.884	84.884	100,0
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	18.665	18.665	100,0
2.	Druga potraživanja	12.800	38.541	301,1
Ukupno		132.458	158.199	119,4

Potraživanja su koncem 2011. iznosila 132.458,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 158.199,00 kn, što je za 25.741,00 kn ili 19,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se odnosi na rast drugih potraživanja. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 2,2% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Pojezerje ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 6.078.811,00 kn i čine 85,4% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, komunalne doprinose i naknade, prihode po posebnim propisima, obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine prihode te naplatu prihoda obavlja jedinstveni upravni odjel. Osoba zadužena za naplatu prihoda nije imenovana. Dio prihoda od nefinansijske imovine (spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod) i dio prihoda po posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Pojezerje nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, nadzora i naplate općinskih poreza na temelju odluke općinskog vijeća iz 2003. Prema odluci, Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava dostavlja zbirna mjesecna izvješća o zaduženjima i naplaćenim porezima. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga općina Pojezerje nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju napлатu općinskih poreza Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 16.109,00 kn, i približno su dva puta veća od ostvarenih prihoda za općinske poreze koji su za 2011. iznosili 8.562,00 kn, a odnose se na porez na tvrtku u iznosu 7.333,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 1.229,00 kn.

Potraživanja iz ranijih godina su u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima na temelju mjesecnih izvješća Porezne uprave, dok analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze nisu ustrojene. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za općinske poreze za tekući godinu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesечно dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanjima te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Pojezerje samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način. Također se, predlaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za općinske poreze, te ustrojiti analitičku evidenciju potraživanja.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 6.020.571,00 kn, što u odnosu na prethodnu godinu više za 999.809,00 kn ili 19,9%. Odnose se na komunalni doprinos i komunalnu naknadu.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 2.055,00 kn. Navedeni prihodi su u odnosu na prethodnu godinu manji za 2.189,00 kn ili 51,6%, kada su ostvareni u iznosu 4.244,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 18.665,00 kn, što je za devet puta više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011. Potraživanja za komunalnu naknadu se odnose na ranije godine, dok potraživanja za tekuću godinu nisu evidentirana. Analitičke evidencije potraživanja za komunalnu naknadu nisu ustrojene.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Pojezerje ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika. Općina Pojezerje ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 218.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva ili obrta.

Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za komunalnu naknadu i ustrojiti analitičke evidencije potraživanja.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 119.658,00 kn i čine 2,0% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela, a odnose se na potraživanja za zakup poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Republike Hrvatske 84.884,00 kn, komunalnu naknadu 18.665,00 kn i porez na tvrtku 16.109,00 kn. Starosna struktura potraživanja nije utvrđena.

Za naplatu dospjelih potraživanja mjere naplate nisu poduzimane. Općina Pojezerje nije donijela interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mera naplate. Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Kontrole naplate prihoda se ne provode. Osoba za obavljane kontrole nije imenovana, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjer.

- Informiranje stanovništva

Općina Pojezerje putem službenog glasila, lokalnog tjednika, mrežne stranice, te pisanih obavijesti informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dosta, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Slivno

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Slivno kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Slivno je 55,5 km². Obuhvaća 18 naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 1 999 stanovnika, 733 kućanstava i 1 812 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo pet zaposlenika. Općina Slivno nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Slivno, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 4.624.853,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 320.238,00 kn ili 7,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 34,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 37,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Slivno ostvarenim za 2010. i 2011., daju se tablici broj 35.

Tablica broj 35

Vlastiti prihodi općine Slivno ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	297.220	353.034	118,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	252.085	304.574	120,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.682	11.209	71,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	29.453	37.251	126,5
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	56.911	64.478	113,3
2.1.	Naknade za koncesije	55.014	63.028	114,6
2.2.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	1.897	1.450	76,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	127.652	97.470	76,4
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	8.500	0	-
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	119.152	97.470	81,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	708.917	1.121.665	158,2
4.1.	Komunalni doprinos	502.217	959.871	191,1
4.2.	Komunalna naknada	206.700	151.794	73,4
4.3.	Naknada za priključak	0	10.000	-
5.	Prihodi prema posebnim propisima	38.428	33.787	87,9
5.1.	Prihod vodnog gospodarstva	38.428	30.461	79,3
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	0	3.326	-
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	239.717	76.654	32,0
	Ukupno	1.468.845	1.747.088	118,9

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Slivno koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 36.

Tablica broj 36

**Potraživanja
općine Slivno koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	2.020.212	1.862.450	92,2
1.1.	Potraživanja za poreze	887.758	866.954	97,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	76.888	80.688	104,9
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	938.770	805.556	85,8
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	116.796	109.252	93,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	1.630.525	1.372.088	84,2
3.	Druga potraživanja	586	0	-
Ukupno		3.651.323	3.234.538	88,6

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 3.651.323,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 3.234.538,00 kn, što je za 416.785,00 kn ili 11,4% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 69,9% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Slivno ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 1.747.088,00 kn i čine 37,8% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od nefinancijske imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, prihode prema posebnim propisima, te prihode od prodaje nefinancijske imovine, obračun, donošenje rješenja, zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika uz poslove obračuna i naplate prihoda obavljaju i druge poslove propisane Pravilnikom o unutarnjem redu. Dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Slivno nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovraha radi naplate općinskih poreza su povjereni Poreznoj upravi na temelju Odluke o općinskim porezima iz 2001. i Suglasnosti ministra financija iz 2001., uz naknadu od 5,0% naplaćenih prihoda, što u 2011. iznosi 24.031,00 kn. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen.

Porezna uprava, u skladu s navedenom Odlukom, dostavlja zbirna mjesечna izvješća o zaduženjima i naplaćenim porezima. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga općina Slivno nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza.

Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 866.954,00 kn, što je za 513.920,00 kn ili 145,6% više od ostvarenih prihoda za općinske poreze, koji su za 2011. iznosili 353.034,00 kn.

Potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima prema vrstama prihoda na temelju mjesecnih izvješća Porezne uprave, dok analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze nisu ustrojene.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesечно dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanjima te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Slivno samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.121.665,00 kn, što je za 412.748,00 kn ili 58,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos, komunalnu naknadu i naknadu za priključak.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 151.794,00 kn, što čini 8,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su manji za 54.906,00 kn ili 26,6% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 206.700,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 553.543,00 kn, što je za 401.749,00 kn ili 264,7% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja. .

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Slivno ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Slivno ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 847.

Naplata prihoda od komunalne naknade, povjerena je trgovačkom društvu u vlasništvu na temelju zaključenog ugovora. Navedene poslove trgovačko društvo obavlja bez naknade. Trgovačko društvo dva puta godišnje podnosi izvješće o zaduženjima, naplaćenim prihodima, potraživanjima te o poduzetim mjerama naplate.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonskim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, koncem 2011. iznose 3.125.286,00 kn, što je za 1.378.198,00 kn ili 78,9% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode u cijelosti su dospjela. Vrijednosno najznačajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za prodaju zemljišta u ranijim godinama 1.366.088,00 kn. Potom slijede potraživanja za porez na kuće za odmor 759.299,00 kn, komunalnu naknadu 553.543,00 kn, komunalni doprinos 251.428,00 kn, porez na tvrtku 88.331,00 kn, naknade za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru 49.200,00 kn, te naknada za eksploataciju mineralnih sirovina 31.488,00 kn.

Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 1.390.871,00 kn ili 44,5%, od jedne do tri godine 368.327,00 kn ili 11,8%, a potraživanja starija od pet godina iznose 1.366.088,00 kn ili 43,7% dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja za komunalnu naknadu dužnicima su tijekom 2011. upućene opomene, te su pokrenuta dva postupka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima u iznosu 79.122,00 kn za naplatu potraživanja od komunalne naknade i od prodaje zemljišta u vlasništvu lokalne jedinice. Potraživanja od naknade za eksploataciju mineralnih sirovina u iznosu 31.488,00 kn su prijavljena u stečajnu masu.

Za prodano zemljište u ranijim godinama, pokrenut je postupak radi utvrđivanja vlasništva između Republike Hrvatske i općine Slivno, koji je okončan koncem 2011., te je zemljište prema odluci Agencije za raspolaganje državnom imovinom pripalo općini Slivno. Do konca rujna 2012. naplaćena su potraživanja u iznosu 778.765,0 kn. Za druga potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel (komunalni doprinos, naknada za koncesijska odobrenja na pomorskom dobru, naknada za korištenje javnih površina) mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja nisu obračunane zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate koristile su se samo opomene i u dva slučaja ovrhe na finansijskim sredstvima, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod pojedinih prihoda koncem 2011. u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod pojedinih prihoda. Za naplatu potraživanja općina Slivno nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda.

Kontrolu provode osobe zadužene za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjela. Izvješća o naplati prihoda se tijekom godine podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (općinski porezi i komunalna naknada).

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razradu potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Informiranje stanovništva

Općina Slivno putem lokalnog tjednika, lokalne radio postaje, mrežne stranice, javnih skupova i oglasa u mjesnim odborima informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Smokvica

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Smokvica kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Smokvica je 43,48 km², a obuhvaća naselje Smokvica. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 916 stanovnika, 359 kućanstava i 824 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo četiri zaposlenika. Općina Smokvica nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Smokvica, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 1.731.059,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 205.072,00 kn ili 13,4%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 44,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 34,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Smokvica ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 37.

Tablica broj 37

Vlastiti prihodi općine Smokvica ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	149.750	164.973	110,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	105.697	119.194	112,8
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	15.750	15.291	97,1
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	28.303	30.488	107,7
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	29.177	154.208	528,5
2.1.	Naknade za koncesiju	507	0	-
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	2.860	5.690	199,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	20.072	94.795	472,3
2.4.	Ostali prihodi od nefinansijske imovine	5.738	53.723	936,3
3.	Upravne i administrativne pristojbe	40.539	37.404	92,3
3.1.	Općinske upravne pristojbe i naknade utvrđene općinskom odlukom	997	767	76,9
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	39.542	36.637	92,7
4.	Komunalni doprinosi i naknade	248.656	168.599	67,8
4.1.	Komunalni doprinos	130.613	44.663	34,2
4.2.	Komunalna naknada	118.043	116.936	99,1
4.3.	Naknade za priključak	0	7.000	-
5.	Prihodi prema posebnim propisima	178.706	32.266	18,1
5.1.	Prihodi od vodnog gospodarstva	12.720	8.518	67,0
5.2.	Mjesni samodoprinos	146.358	0	-
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	19.628	23.748	121,0
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	33.922	40.378	119,0
	Ukupno	680.750	597.828	87,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Smokvica koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 38.

Tablica broj 38

Potraživanja općine Smokvica koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	999.967	951.797	95,2
1.1.	Potraživanja za poreze	316.425	289.368	91,4
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	54.188	17.512	32,3
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	629.354	644.917	102,5
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	310.291	269.914	87,0
	Ukupno	1.310.258	1.221.711	93,2

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 1.310.258,00 kn, a na koncu 2011. su iznosila 1.221.711,00 kn, što je za 88.547,00 kn ili 6,8% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine. Dospjela potraživanja iznose 958.408,00 kn, a nedospjela potraživanja 263.303,00 kn. Dospjela potraživanja koncem 2011. čine 55,4% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Smokvica ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 597.828,00 kn i čine 34,5% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode prema posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine, razrez, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika uz poslove utvrđivanja i naplate prihoda obavljaju poslove planiranja i praćenja izvršavanja proračuna, te druge administrativne i knjigovodstvene poslove.

Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za korištenje mineralnih sirovina), te dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba), ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Smokvica nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

- Općinski porezi

Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 164.973,00 kn, što je za 15.223,00 kn ili 10,2% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 149.750,00 kn. Odnose se na porez na kuće za odmor u iznosu 119.194,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 30.488,00 kn, te porez na potrošnju u iznosu 15.291,00 kn.

Prihodi od općinskih poreza čine 27,6% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 289.368,00 kn (porez na kuće za odmor 160.440,00 kn, porez na tvrtku 124.749,00 kn, porez na potrošnju 4.179,00 kn) i veća su za 124.395,00 kn ili 75,4% od ostvarenih prihoda od općinskih poreza u navedenoj godini. Navedena potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima po pojedinim porezima, općina Smokvica se susreće s nizom problema. Ustroeđene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika, komunalnog redara (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni register i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku, porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te općina Smokvica nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je općina Smokvica prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida komunalnih redara i dojave zaposlenih u mjesnim kotarima. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja za porez za kuće na odmor i naplate potraživanja. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Smokvica je 99 obveznika poreza na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Smokvica i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 168.599,00 kn, što je manje za 80.057,00 kn ili 32,2% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 248.656,00 kn. Odnose se na komunalnu naknadu i komunalni doprinos i naknadu za priključak.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 116.936,00 kn, što čini 19,6% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su neznatno manji u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 118.043,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 348.155,00 kn, što je za 231.219,00 kn ili 197,7% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u navedenoj godini.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom je utvrđeno naselje u kojem se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Smokvica ne raspolaže cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Smokvica ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Smokvica je 577 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija, odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 1.221.711,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 958.408,00 kn ili 78,5%. Dospjela potraživanja su za 360.580,00 kn ili 60,3% viša od ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu 348.155,00 kn, komunalni doprinos 296.762,00 kn, porez na kuće za odmor 160.440,00 kn, te na porez na tvrtku 124.749,00 kn.

Potraživanja stara do godinu dana iznose 230.988,00 kn ili 24,1%, a potraživanja starija od godine dana iznose 727.420,00 kn ili 75,9% dospjelih potraživanja, s tim da općina Smokvica nema potpune podatke o starosnoj strukturi dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja dužnicima je tijekom 2011. upućeno 105 opomena za dug u iznosu 250.031,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune. Od mjera naplate primjenjuju se najčešće opomene, dok druge mjere naplate se nisu primjenjivale. Iako su potraživanja na koncu 2011. za sve vrste vlastitih prihoda, osim za komunalnu naknadu, manja od stanja potraživanja na koncu 2010., dospjela potraživanja za 2011. su veća od ostvarenih vlastitih prihoda. Za naplatu potraživanja nije donesen interni akt, kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. potraživanja se nisu otpisivala. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjiva i sporna potraživanja na koncu 2011. nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja za sve vlastite prihode su ustrojene, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja iz pomoćnih evidencija obrađuju ručno.

Općina Smokvica provodi kontrole naplate prihoda. Imenovana je osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, ali nisu doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Izvešća o naplati prihoda tijekom godine se podnose zakonskom predstavniku.

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razradu potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Također se predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Smokvica putem oglasne ploče, tjednog lokalnog lista, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Ston

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Ston kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Ston je 169,51 km². Obuhvaća 19 naselja. Pripada drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 2 407 stanovnika, 843 kućanstava i 1 884 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, a za obavljanje komunalnih poslova (odvoz komunalnog otpada, čišćenje i održavanje javnih površina i opskrba pitkom vodom domaćinstava koja nisu priključena na vodovodnu mrežu) osnovan je vlastiti pogon. Koncem 2011. u općini Ston je bilo 22 zaposlenika. Općina Ston ima jednog proračunskog korisnika, koji je koncem 2011. imao četiri zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Ston, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 8.735.509,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 1.266.472,00 kn ili 16,3%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 42,5% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 39,9% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Ston ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 39.

Tablica broj 39

Vlastiti prihodi općine Ston ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	346.314	364.249	105,2
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	140.114	174.306	124,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	119.659	106.221	88,8
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	86.541	83.722	96,7
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	301.729	303.031	100,4
2.1.	Naknade za koncesije	104.439	123.494	118,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	60.511	56.879	94,0
2.3.	Naknada za korištenje nefinansijske imovine	136.779	122.658	89,7
3.	Upravne i administrativne pristojbe	232.982	188.900	81,1
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	100.924	76.893	76,2
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	132.058	112.007	84,8
4.	Komunalni doprinosi i naknade	405.198	479.533	118,3
4.1.	Komunalni doprinos	140.888	146.187	103,8
4.2.	Komunalna naknada	258.560	327.836	126,8
4.3.	Naknada za priključak	5.750	5.510	95,8
5.	Prihodi prema posebnim propisima	1.840.999	1.921.149	104,4
5.1.	Prihod vodnog gospodarstva	1.181	2.357	199,6
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	1.839.818	1.918.792	104,3
6.	Prihodi od prodaje nefinansijske imovine	61.449	225.086	366,3
6.1.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	55.993	200.112	357,4
6.2.	Prihodi od prodaje druge nefinansijske imovine	5.456	24.974	457,7
	Ukupno	3.188.671	3.481.948	109,2

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Ston koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 40.

Tablica broj 40

Potraživanja općine Ston koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.751.197	1.836.924	104,9
1.1.	Potraživanja za poreze	360.249	359.748	99,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	129.186	161.673	125,1
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	876.846	838.202	95,6
1.4.	Potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	384.916	477.301	124,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	7.063	4.994	70,7
3.	Druga potraživanja	34.180	25.747	75,3
Ukupno		1.792.440	1.867.665	104,2

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 1.792.440,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 1.867.665,00 kn, što je za 75.225,00 kn ili 4,2% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za prihode od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga. Potraživanja su u cijelosti dospjela, osim naknade za odvoz komunalnog otpada u iznosu 88.944,00 kn. Dospjela potraživanja koncem 2011. iznose 1.778.721,00 kn i čine 20,4% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Ston ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 3.481.948,00 kn i čine 39,9% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, prihode po posebnim propisima, te od prodaje imovine (osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Tri zaposlenika osim poslova obračuna i naplate prihoda obavljaju i druge administrativne i računovodstvene poslove. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Ston nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Poslovi utvrđivanja, evidentiranja, nadzora, naplate i ovraha radi naplate općinskih poreza su povjereni Poreznoj upravi na temelju odluke općinskog vijeća. Prema odluci Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5,0% naplaćenih poreza.

Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava dostavlja zbirna mjeseca izvješća o zaduženjima i naplaćenim porezima. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga općina Ston nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju naplatu općinskih poreza. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 359.748,00 kn, što je gotovo jednako ostvarenim prihodima za općinske poreze koji su za 2011. iznosili 364.249,00 kn.

Potraživanja su u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima prema vrstama prihoda na temelju mjesecnih izvješća Porezne uprave, dok analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze nisu ustrojene.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (prihod ostvaren za 2011. iznosi 18.262,00 kn), povjerena je pravnoj osobi, na temelju ugovora zaključenog u ranijim godinama, uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda. Pravna osoba mjesечно podnosi izvješće o naplaćenim i raspoređenim prihodima, međutim iz izvješća nije vidljivo koliko iznose dospjela i nedospjela potraživanja te je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja.

Općina Ston ne raspolaze s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesечно dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanjima te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Ston samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način. Državni ured za reviziju predlaže od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojim je postojalo stanarsko pravo pribaviti dopunu izvješća koja će sadržavati podatke o potraživanjima prema obveznicima i o provedenim mjerama naplate, te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za navedene prihode.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 479.533,00 kn, što je za 74.335,00 kn ili 18,3% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos, komunalnu naknadu i naknadu za priključak.

Vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu 327.836,00 kn, što čini 9,4% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 69.276,00 kn ili 26,8% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 258.560,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem 2011. iznose 395.101,00 kn i veća su za 67.165,00 kn ili 20,5% od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište (dalje u tekstu: nekretnine) na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Ston ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Ston ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 1 242 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, koncem 2011. iznose 1.676.894,00 kn i čine 48,2% ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su dospjela, osim naknade za sakupljanje i odvoz komunalnog opada u iznosu 88.944,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 1.587.950,00 kn i čine 45,6% ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na komunalnu naknadu 395.101,00 kn, naknadu za sakupljanje i odvoz komunalnog otpada 346.747,00 kn, porez na tvrtku 166.870,00 kn, porez na kuće za odmor 162.488,00 kn, od susjedne općine za nadoknadu troškova deponiranja komunalnog otpada 136.495,00 kn, subvenciju prijevoza vode domaćinstvima 98.287,00 kn, naknadu za korištenje javnih površina 85.587,00 kn, te najam stanova u vlasništvu lokalne jedinice 78.066,00 kn. Starosna struktura potraživanja nije utvrđena.

Za naplatu dospjelih potraživanja za porez na korištenje javnih površina, zakup poslovnog prostora, najam stanova, naknade za sakupljanje i odvoz komunalnog otpada, komunalne naknade i komunalnog doprinosa dužnicima je tijekom 2011. upućeno 273 opomene u iznosu 585.320,00 kn. Druge mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja se ne obračunavaju zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate koristile su se samo opomene, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja po pojedinim prihodima koncem 2011. u odnosu na prethodnu godinu. Nadalje ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod pojedinih vlastitih prihoda. Općina Ston nije donijela interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011., prema odluci načelnika radi zastare su otpisana potraživanja za komunalnu naknadu i naknadu za sakupljanje i odvoz komunalnog otpada u iznosu 2.064,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nisu utvrđeni.

Ustrojene su analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, već se podaci o dospjelosti potraživanja obrađuju ručno iz pomoćnih evidencija.

Kontrole naplate vlastitih prihoda koje naplaćuje jedinstveni upravni odjel se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrolu provode osobe zadužene za naplatu i pročelnik jedinstvenog upravnog odjела. Izvješća o naplati prihoda se tijekom godine podnose zakonskom predstavniku. Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (općinski porezi i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo).

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. Državni ured za reviziju predlaže unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Ston putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Trpanj

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Trpanj kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Trpanj je 36,70 km². Obuhvaća četiri naselja. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 721 stanovnika, 308 kućanstava i 977 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo tri zaposlenika. Općina Trpanj nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Trpanj, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 2.208.053,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 207.670,00 kn ili 8,6%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 40,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 40,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Trpanj ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 41.

Tablica broj 41

Vlastiti prihodi općine Trpanj ostvareni za 2010. i 2011.

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	456.104	478.416	104,9
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	382.309	421.564	110,3
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	36.995	19.952	53,9
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	36.800	36.900	100,3
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	74.543	86.812	116,5
2.1.	Naknade za koncesiju	1.000	4.996	499,6
2.2.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	0	3.958	-
2.3.	Ostali prihodi od nefinancijske imovine	73.543	77.858	105,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	109.597	106.859	97,5
4.	Komunalni doprinosi i naknade	308.021	202.081	65,6
4.1.	Komunalni doprinos	32.919	18.680	56,7
4.2.	Komunalna naknada	275.102	183.401	66,7
5.	Prihodi prema posebnim propisima	8.363	3.238	38,7
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	9.360	9.136	97,6
	Ukupno	965.988	886.542	91,8

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Trpanj koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 42.

Tablica broj 42

**Potraživanja
općine Trpanj koncem 2010. i 2011.**

Redni broj	Potraživanja	u kn		
		2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.352.812	1.386.655	102,5
1.1.	Potraživanja za poreze	843.501	834.524	98,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	55.116	79.218	143,7
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	454.195	472.913	104,1
Ukupno		1.352.812	1.386.655	102,5

Potraživanja su na koncu 2010. iznosila 1.352.812,00 kn, a na koncu 2011. su iznosila 1.386.655,00 kn, što je za 33.843,00 kn ili 2,5% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se u cijelosti na potraživanja za prihode poslovanja. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 62,8% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Trpanj ostvaruje prihode iz različitih izvora, s tim da vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 886.542,00 kn i čine 40,2% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, (osim poreza na potrošnju), prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, na prihode po posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine (osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), razrez, donošenje rješenja, odobrenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda, te naplatu prihoda (osim poreza na kuće za odmor), obavlja jedinstveni upravni odjel. Dva zaposlenika osim poslova razreza i naplate obavlja poslove planiranja i praćenja izvršavanja proračuna, te administrativne i knjigovodstvene poslove. Dio prihoda od prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba), ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedeni prihod općina Trpanj nema utjecaja.

Razrez poreza na kuće za odmor obavlja jedinstveni upravni odjel, a naplata navedenog prihoda je povjerena pravnoj osobi, na temelju zaključenog ugovora i uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda. Pravna osoba izvještava o naplaćenim prihodima, potraživanjima i poduzetim mjerama naplate.

Naplatu prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, povjerena je pravnoj osobi, na temelju zaključenog ugovora, uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda. Pravna osoba podnosi izvješće o naplaćenim prihodima, međutim iz izvješća nisu vidljiva dospjela i nedospjela potraživanja te je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže pribaviti izvješće od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koje će sadržavati podatke o potraživanjima i provedenim mjerama naplate.

- Općinski porezi

Prihodi od općinskih poreza za 2011. su ostvareni u iznosu 478.416,00 kn, što je za 22.312,00 kn ili 4,9% više u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 456.104,00 kn. Odnose se na porez na kuće za odmor u iznosu 421.564,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 36.900,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 19.952,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 54,0% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 834.524,00 kn (porez na kuće za odmor 723.159,00 kn, porez na tvrtku 74.643,00 kn, porez na potrošnju 23.651,00 kn i porez na korištenje javnih površina 13.071,00 kn) i veća su za 356.108,00 kn ili 74,4% od ostvarenih prihoda od općinskih poreza u navedenoj godini. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razredu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima po pojedinim porezima, općina Trpanj se susreće s nizom problema. Ustrojena je evidencija obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju dnevno na temelju prijava obveznika (porez na kuće za odmor), te na temelju uvida u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i u objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku, porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te općina Trpanj nije u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravdobno, te je općina Trpanj prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju izravnog uvida. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja za porez za kuće na odmor i naplate potraživanja. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Trpanj je 461 obveznika poreza na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Trpanj i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 202.081,00 kn, što je manje za 105.940,00 kn ili 34,4% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 308.021,00 kn.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 183.401,00 kn, što čini 20,7% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su za 91.701,00 kn ili 33,3% manji u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 275.102,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 471.249,00 kn, što je za 287.848,00 kn ili 157,0% više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade u navedenoj godini.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Trpanj ne raspolaže cijelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi u pojedinim slučajevima donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja.

Evidencije obveznika komunalne naknade se ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika. Općina Trpanj ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, na području općine Trpanj je 992 obveznika komunalne naknade.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 1.386.655,00 kn i u cijelosti su dospjela. Potraživanja su za 500.113,00 kn ili 56,4% viša od ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na potraživanja za porez na kuće za odmor 723.159,00 kn, komunalnu naknadu 471.249,00 kn, naknadu za korištenje javnih površina 79.218,00 kn, te za porez na tvrtku 74.643,00 kn. Općina nema podatke o starosnoj strukturi dospjelih potraživanja.

Tijekom 2011. za naplatu dospjelih potraživanja poreza na kuće za odmor je pokrenuto 17 postupaka prisilne naplate za dug u iznosu 175.092,00 kn. Mjere naplate za druga potraživanja nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja, ne obračunavaju se zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i efikasne. Od mjera naplate u pojedinim slučajevima su se provodile ovraha na financijskim sredstvima. Druge mjere naplate se nisu primjenjivale, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod većine prihoda na koncu 2011. u odnosu na konac 2010.

Ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu, osim za prihode od poreza na kuće za odmor i komunalni doprinos. Za naplatu potraživanja nije donesen interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Tijekom 2011. otpisana su potraživanja u iznosu 21.552,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode, nije utvrđen. Sumnjava i sporna potraživanja na koncu 2011., nisu iskazana. Podaci o prihodima i potraživanjima u finansijskim izvještajima su istovjetni podacima u poslovnim knjigama.

Analitičke evidencije potraživanja za vlastite prihode su ustrojene, prema subjektima, računima i pojedinim iznosima. Informatički sustav vođenja potraživanja ne omogućava pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti. Potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koju naplaćuje pravna osoba nisu evidentirana u poslovnim knjigama.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nije imenovana osoba za obavljanje kontrole naplate prihoda, niti su doneseni interni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda.

S obzirom na visinu dospjelih potraživanja Državni ured za reviziju predlaže sustavnu razrada potraživanja i poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mera naplate, te kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate vlastitih prihoda. Također se, preporuča voditi u poslovnim knjigama potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti.

- Informiranje stanovništva

Općina Trpanj putem oglasne ploče, tjednog lokalnog lista, mrežne stranice i lokalne radio postaje informira stanovništvo o svim značajnijim aktivnostima iz raznih područja djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, te o njihovom korištenju i utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekta, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor ili komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Vela Luka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Vela Luka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Vela Luka je 43,27 km². Obuhvaća naselje Vela Luka. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 4 137 stanovnika, 1 500 kućanstava i 2 874 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojena su četiri upravna odjela, u kojima je koncem 2011. bilo 17 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima tri proračunska korisnika, u kojima je koncem 2011. bilo 15 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Vela Luka, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 11.820.110,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 3.430.202,00 kn ili 40,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 41,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 40,0% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Vela Luka ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 43.

Tablica broj 43

Vlastiti prihodi općine Vela Luka ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihodi	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	537.746	643.979	119,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor i javne površine)	291.809	351.421	120,4
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	71.798	105.198	146,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	174.139	187.360	107,6
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	1.153.690	1.297.017	112,4
2.1.	Naknade za koncesije	118.545	160.288	135,2
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	1.025.423	1.129.397	110,1
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	9.722	7.332	75,4
3.	Upravne i administrativne pristojbe	202.967	221.637	109,2
3.1.	Općinske pristojbe i naknade	23.750	29.620	124,7
3.2.	Ostale pristojbe i naknade	179.217	192.017	107,1
4.	Komunalni doprinosi i naknade	1.407.258	1.080.703	76,8
4.1.	Komunalni doprinos	629.786	238.411	37,9
4.2.	Komunalna naknada	771.172	825.592	107,1
4.3.	Naknade za priključak	6.300	16.700	265,1
5.	Prihodi prema posebnim propisima	125.390	263.966	210,5
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	70.345	5.892	8,4
5.2.	Doprinos za šume	181	201	111,0
5.3.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	54.864	257.873	470,0
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	20.288	1.218.810	-
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	0	510	-
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	20.288	1.218.300	-
	Ukupno	3.447.339	4.726.112	137,1

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Vela luka koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 44.

Tablica broj 44

Potraživanja općine Vela Luka koncem 2010. i 2011.

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.983.933	1.665.989	84,0
1.1.	Potraživanja za poreze	588.559	405.509	68,9
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	455.305	422.535	92,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	940.069	837.945	89,1
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	280.035	297.957	106,4
3.	Druga potraživanja	69.622	77.691	111,6
Ukupno		2.333.590	2.041.637	87,5

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 2.333.590,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 2.041.637,00 kn, što je za 291.953,00 kn ili 12,5% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Smanjenje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za poreze, te za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja koncem 2011. čine 17,3% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Vela Luka ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 4.726.112,00 kn i čine 40,0% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, prihode od imovine, općinske pristojbe i naknade, komunalne doprinose i naknade, prihode po posebnim propisima, te na prihode od prodaje imovine (osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine vrste prihoda te naplatu prihoda obavlja upravni odjel za proračun i financije. Na poslovima obračuna i naplate prihoda angažirana su tri zaposlenika, s tim da osim navedenih poslova obavljaju i druge poslove. Dio prihoda od nefinancijske imovine (naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda prema posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruju se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedene prihode općina Vela Luka nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, povjerena je poslovnoj banci, na temelju zaključenog ugovora u 1992., uz naknadu u visini 4,0% ostvarenih prihoda od prodaje stanova. Poslovna banka godišnje podnosi izvješće o naplaćenim prihodima i potraživanjima, međutim iz izvješća nije vidljivo je li pravna osoba poduzimala mjere naplate za dospjela potraživanja.

Državni ured za reviziju predlaže pribaviti izvješće od poslovne banke kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, koje će sadržavati podatke o provedenim mjerama naplate.

- Prihodi od općinskih poreza

Prihodi od općinskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 643.979,00 kn, što je za 106.233,00 kn ili 19,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na kuće za odmor u iznosu 245.781,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 187.360,00 kn, porez na korištenje javnih površina u iznosu 105.640,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 105.198,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 13,6% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iskazana u iznosu 405.509,00 kn (porez na kuće za odmor 215.106,00 kn, porez na korištenje javnih površina 110.396,00 kn, porez na tvrtku 55.125,00 kn i porez na potrošnju 24.882,00 kn) i čine 63,0% ostvarenih prihoda od općinskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, općina Vela Luka se susreće s nizom s problema. Ustrojene su evidencije obveznika po vrstama prihoda, koje se ažuriraju kontinuirano na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uvida na terenu (porez na kuće za odmor), te uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju). Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida na terenu. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja o porez na kuće za odmor. Prema evidenciji upravnog odjela za proračun i financije, na području općine Vela Luka je 346 obveznika poreza na kuće za odmor.

S obzirom na broj kućanstava (1 500) i broj stambenih jedinica (2 874) utvrđenih popisom stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju je mišljenja da broj obveznika poreza na kuće za odmor kojima raspolaže općina Vela Luka nije potpun, te se predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje obveznika za porez na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Vela Luka i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cjelovite evidencije obveznika, doprinijela boljom i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine za 2011. su ostvareni u iznosu 1.297.017,00 kn, što je za 143.237,00 kn ili 12,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine, naknade za koncesije i naknade za korištenje nefinancijske imovine. Vrijednosno najznačajniji prihodi su prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine (zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina i najam stanova) ostvareni u iznosu 1.129.397,00 kn, što čini 23,9% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 103.974,00 kn ili 10,1% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.025.423,00 kn. Potraživanja za zakup i iznajmljivanje imovine koncem 2011. iznose 380.349,00 kn (zakup poslovnog prostora 252.177,00 kn i korištenje javnih površina 128.172,00 kn), što čini 33,7% ostvarenih prihoda od zakupa i iznajmljivanja imovine.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora su ostvareni u iznosu 622.973,00 kn, što čini 13,2% vlastitih prihoda. Potraživanja za zakup poslovnog prostora su koncem godine iskazana u iznosu 252.177,00 kn, što čini 40,5% ostvarenih prihoda od zakupa poslovnih prostora. Općina Vela Luka raspolaže s 51 poslovnim prostorom ukupne površine približno 3 700 m². Bez naknade je dodijeljen 21 poslovni prostor. Prostori su dodijeljeni udrugama, kulturnim ustanovama, uredima državne uprave, a dio prostora koriste općinske službe za svoje uredi. U zakup uz naknadu je dano 25 poslovnih prostora. Cijena zakupa poslovnih prostora iznosi od 12,00 do 150,00 kn/m² ovisno o lokaciji poslovnog prostora i djelatnosti zakupca. Navedeni poslovni prostori su dani u zakup na temelju javnog natječaja ili su ugovori zaključeni s prethodnim zakupcima prema odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09), koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011. i Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11). Pet poslovnih prostora nije dano u zakup jer se planira rekonstrukcija zgrade u kojoj se nalaze. Četiri poslovna prostora površine 57 m² su dana u zakup političkim strankama u ranijim godinama na neodređeno vrijeme, bez provođenja javnih natječaja. Cijenu zakupnine je utvrdilo poglavarstvo u iznosu od 12,00 kn do 15,00 kn/m². S obzirom da su poslovni prostori dani u zakup političkim strankama bez provođenja javnih natječaja, Državni ured za reviziju je mišljenja da navedeno postupanje predstavlja neizravno financiranje političkih stranaka. Prema odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnih prostora, poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja, kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općeg, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davati u zakup poslovne prostore u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 1.080.703,00 kn, što je za 326.555,00 kn ili 23,2% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos, komunalnu naknadu i naknadu za priključak.

Vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu 825.592,00 kn, što čine 17,5% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 54.420,00 kn ili 7,1% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 771.172,00 kn. Dospjela potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem godine iznose 247.181,00 kn, što čini 29,9% ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja upravni odjel za gospodarenje prostorom i komunalne djelatnosti. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Vela Luka ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu prihoda. Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

Osim toga, utvrđeno je da se evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Vela Luka ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji upravnog odjela za gospodarenje prostorom i komunalne djelatnosti, broj obveznika komunalne naknade je 1 751.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ilid rugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 1.678.132,00 kn, od čega dospjela potraživanja iznose 1.332.517,00 kn ili 79,4%, a nedospjela iznose 345.615,00 kn ili 20,6%. Dospjela potraživanja za vlastite prihode čine 28,2% ostvarenih vlastitih prihoda.

Vrijednosno značajnija dospjela potraživana se odnose na potraživanja za komunalni doprinos 260.469,00 kn, zakup poslovnog prostora 252.177,00 kn, komunalnu naknadu 247.181,00 kn, porez na kuće za odmor 215.106,00 kn, te naknadu za korištenje javnih površina 128.172,00 kn.

Dospjela potraživanja stara do godinu dana iznose 622.323,00 kn ili 46,7%, od jedne do tri godine 268.486,00 kn ili 20,1%, a od tri do pet godina 441.708,00 kn ili 33,2% dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja za općinske poreze, naknadu za koncesije za obavljanje komunalne djelatnosti, zakupa poslovnog prostora, korištenje javnih površina, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, tijekom 2011. dužnicima su upućene opomene, te je pokrenuto 149 postupaka prisilne naplate putem ovrha na finansijskim sredstvima u iznosu 366.902,00 kn. Također su za jednog dužnika prijavljena potraživanja za naknade za koncesije u stečajnu masu u iznosu 40.585,00 kn, a za jednoga podnesen prijedlog za osiguranje potraživanja uknjižbom na nekretninu za potraživanja za kuće na odmor u iznosu 1.350,00 kn. Na dospjela potraživanja za općinske poreze, naknadu za obavljanje koncesije za komunalne djelatnosti i komunalnu naknadu obračunane su zatezne kamate u iznosu 17.030,00 kn.

Poduzete mjere naplate tijekom 2011. i u prethodnim godinama dale su rezultate jer su ostvareni prihodi za 2011. kod većine vlastitih prihoda veći od zaduženja za tekuću godinu. Međutim, dospjela potraživanja su i dalje vrijednosno značajna, a potraživanja od tri do pet godina iznose 441.688,00 ili 33,2% dospjelih potraživanja za vlastite prihode. Za naplatu potraživanja općina Vela Luka nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate.

Na temelju odluke načelnika, tijekom su otpisana potraživanja u iznosu 334.156,00 kn radi zastare, a odnose se na općinske poreze 195.928,00 kn, zakup poslovnog prostora 47.380,00 kn i komunalnu naknadu 90.848,00 kn. Kriteriji, uvjeti i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode nisu utvrđeni.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nisu donešeni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrolu provode osobe zadužene za naplatu i pročelnica upravnog odjela za proračun i financije. Izvješća o naplati prihoda se podnose zakonskom predstavniku.

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od općinskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvaren prihod za 2011. iznosi 105.198,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću, podnose mjesечно izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o općinskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju, a poslove nadzora nad obračunavanjem i plaćanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno općina Vela Luka. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrola, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju na terenu. Prema evidenciji upravnog odjela za proračun i financije, broj obveznika poreza na potrošnju je 32.

Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo).

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera. S obzirom da općina Vela Luka ima značajna dospjela potraživanja, da nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja (Narodne novine 76/12), koja je stupila na snagu u srpnju 2012.

Općina Zažablje

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Zažablje kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Zažablje je 60 km². Obuhvaća šest naselja. Pripada trećoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 757 stanovnika, 236 kućanstava i 315 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo dva zaposlenika. Općina Zažablje nema proračunskih korisnika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Zažablje, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 759.685,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 890.856,00 kn ili 54,0%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 32,8% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 4,6% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Zažablje ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 45.

Tablica broj 45

Vlastiti prihodi općine Zažablje ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
		3	4	
1.	Općinski porezi	10.949	7.813	71,4
1.1.	Porez na promet (porez na potrošnju)	508	527	103,7
1.2.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	10.441	7.286	69,8
2.	Prihodi od nefinansijske imovine	99.197	4.572	4,6
3.	Komunalni doprinosi i naknade	373.194	22.500	6,0
3.1.	Komunalna naknada	8.317	22.500	270,5
3.2.	Naknada za priključak	364.877	0	-
4.	Prihodi prema posebnim propisima	57.824	0	-
Ukupno		541.164	34.885	6,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Zažablje koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 46.

Tablica broj 46

**Potraživanja
općine Zažablje koncem 2010. i 2011.**

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	70.217	75.124	107,0
1.1.	Potraživanja za poreze	4.120	4.120	100,0
1.2.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	66.097	71.004	107,4
2.	Druga potraživanja	0	2.042	-
	Ukupno	70.217	77.166	109,9

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 70.217,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 77.166,00 kn, što je za 6.949,00 kn ili 9,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se najvećim dijelom odnosi na potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade. Potraživanja su u cijelosti dospjela. Potraživanja koncem 2011. čine 10,2% ukupnih prihoda ostvarenih za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Zažablje ostvaruje prihode iz različitih izvora. Jedan od izbora prihoda su i vlastiti koji su za 2011. ostvareni u iznosu 34.885,00 kn i čine 4,6% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na prihode od imovine, komunalne doprinose i naknade, prihode po posebnim propisima, obračun, donošenje rješenja i zaključivanje ugovora za pojedine prihode te naplatu prihoda, obavlja jedinstveni upravni odjel. Osoba zadužena za naplatu prihoda nije imenovana. Dio prihoda od imovine (naknada za eksploataciju mineralnih sirovina) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživanja), te na navedeni prihod općina Zažablje nema utjecaja i mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Poreznoj upravi su povjereni poslovi razreza, nadzora i naplate općinskih poreza na temelju odluke općinskog vijeća iz 2008. Prema odluci Poreznoj upravi pripada naknada u visini 5,0% od ukupno naplaćenih poreza. Ugovor o navedenim poslovima s Poreznom upravom nije zaključen. Porezna uprava dostavlja zbirna mjeseca izvješća o zaduženjima i naplaćenim porezima. Izvješća ne sadrže podatke o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanja, niti o provedenim mjerama naplate. Iz navedenih razloga općina Zažablje nema saznanja o dužnicima i nije u mogućnosti utjecati na učinkovitiju napлатu općinskih poreza Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. iznose 4.120,00 kn, što čini 52,7% ostvarenih prihoda za općinske poreze koji su za 2011. iznosili 7.813,00 kn. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 7.286,00 kn i porez na potrošnju u iznosu 527,00 kn.

Potraživanja iz ranijih godina su u poslovnim knjigama evidentirana u zbirnim iznosima na temelju mjesecnih izvješća Porezne uprave, dok analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze nisu ustrojene. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za općinske poreze za tekuću godinu.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti ugovor s Poreznom upravom o naplati općinskih poreza, te ugovoriti obvezu Porezne uprave da mjesечно dostavlja izvješća o zaduženjima prema obveznicima, naplaćenim porezima, stanju i dospjelosti potraživanjima te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi se u poslovnim knjigama mogle ustrojiti propisane analitičke evidencije potraživanja za općinske poreze. Ukoliko navedeno nije moguće ostvariti, predlaže se procijeniti može li općina Zažablje samostalno obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način. Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama iskazati potraživanja za općinske poreze, te ustrojiti analitičke evidencije potraživanja.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 22.500,00 kn, što u odnosu na prethodnu godinu manje za 350.694,00 kn ili 94,0%. U cijelosti se odnose na komunalnu naknadu.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 22.500,00 kn, što čini 64,5% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su tri puta veći u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 8.317,00 kn. Potraživanja za komunalnu naknadu koncem 2011. iznose 69.152,00 kn, što je za tri puta više od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011. Iskazana potraživanja za komunalnu naknadu se odnose na ranije godine, dok potraživanja za tekuću godinu nisu iskazana. Analitičke evidencije potraživanja za komunalnu naknadu nisu ustrojene.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja u kojima se naplaćuje komunalna naknada, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobađaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobađanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobađanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel. Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Zažablje ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu prihoda.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju se na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika. Općina Zažablje ne raspolaže s podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 218.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta. Državni ured za reviziju predlaže u poslovnim knjigama iskazati potraživanja za komunalnu naknadu i ustrojiti analitičke evidencije potraživanja za komunalnu naknadu.

- Prihodi koji nisu ostvareni

Za ostvarivanje vlastitih prihoda donesene su odgovarajuće odluke u skladu s posebnim zakonima. Odlukom o općinskim porezima iz 2001. i izmjenama iz 2008., uveden je porez na kuće za odmor, čiji razrez i naplata su povjereni Poreznoj upravi. Za 2011. porez na kuće za odmor nije ostvaren. Prema obrazloženju odgovorne osobe na području općine Zažablje nema kuća za odmor. Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski.

S obzirom na broj stambenih jedinica (315) i broj kućanstava (236) prema popisu stanovništva iz 2011., Državni ured za reviziju predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje da li na području općine Zažablje ima obveznika plaćanja poreza na kuće za odmor.

- Pravodobnost i potpunost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 75.124,00 kn, što je za dva puta više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja za vlastite prihode su u cijelosti dospjela, a odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu 69.152,00 kn, porez na tvrtku u iznosu 4.120,00 kn i naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina 1.852,00 kn. Starosna struktura potraživanja nije utvrđena.

Za naplatu dospjelih potraživanja mjere naplate nisu poduzimane. Na dospjela potraživanja ne obračunavaju se zatezne kamate. Općina Zažablje nije donijela interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate. Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Kontrola naplate prihoda se ne provodi. Osoba za obavljane kontrole nije imenovana, niti su doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Izvješća o naplati prihoda se ne podnose zakonskom predstavniku.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Informiranje stanovništva

Općina Zažablje putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja.

Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dosta, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Općina Župa dubrovačka

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, utvrđena je općina Župa dubrovačka kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Dubrovačko-neretvanske županije. Površina općine Župa dubrovačka je 22,28 km². Obuhvaća 17 naselja. Pripada prvoj skupini područja od posebne državne skrbi. Prema popisu stanovništva iz 2011., ima 8 331 stanovnika, 2 598 kućanstava i 3 210 stambenih jedinica.

Za obavljanje upravnih i stručnih poslova, ustrojen je jedinstveni upravni odjel, u kojem je koncem 2011. bilo 17 zaposlenika. Prema registru proračunskih korisnika, ima jednog proračunskog korisnika, u kojem je koncem 2011. bilo 48 zaposlenika.

a) Prihodi

Ukupni prihodi općine Župa dubrovačka, prema podacima iz finansijskih izvještaja za 2011., iznose 32.715.053,00 kn, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 295.511,00 kn ili 0,9%.

Vlastiti prihodi imaju udjel 18,1% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2010., odnosno 19,2% u ukupnim prihodima ostvarenim za 2011.

Podaci o vlastitim prihodima općine Župa dubrovačka ostvarenim za 2010. i 2011., daju se u tablici broj 47.

Tablica broj 47

Vlastiti prihodi općine Župa dubrovačka ostvareni za 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Prihod	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Općinski porezi	475.536	522.136	109,8
1.1.	Stalni porezi na nepokretnu imovinu (kuće za odmor)	20.248	21.778	107,6
1.2.	Porez na promet (porez na potrošnju)	183.841	206.893	112,5
1.3.	Porez na korištenje dobara (porez na tvrtku ili naziv)	271.447	293.465	108,1
2.	Prihodi od nefinancijske imovine	2.443.821	2.153.356	88,1
2.1.	Naknade za koncesije	551.088	580.665	105,4
2.2.	Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine	110.989	220.349	198,5
2.3.	Naknada za korištenje nefinancijske imovine	1.781.744	1.352.342	75,9
3.	Upravne i administrativne pristojbe	370.109	319.565	86,3
4.	Komunalni doprinosi i naknade	2.064.163	3.114.469	150,9
4.1.	Komunalni doprinos	552.936	1.576.001	285,0
4.2.	Komunalna naknada	1.418.227	1.442.468	101,7
4.3.	Naknade za priključak	93.000	96.000	103,2
5.	Prihodi prema posebnim propisima	293.530	59.946	20,4
5.1.	Prihodi vodnog gospodarstva	5.869	11.611	197,8
5.2.	Ostali prihodi prema posebnim propisima	287.661	48.335	16,8
6.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	209.573	119.892	57,2
6.1.	Prihodi od prodaje materijalne imovine	127.444	27.978	22,0
6.2.	Prihodi od prodaje građevinskih objekata	82.129	91.914	111,9
	Ukupno	5.856.732	6.289.364	107,4

b) Potraživanja

Podaci o potraživanjima općine Župa dubrovačka koncem 2010. i 2011., daju se u tablici broj 48.

Tablica broj 48

Potraživanja općine Župa dubrovačka koncem 2010. i 2011.

u kn

Redni broj	Potraživanja	2010.	2011.	Indeks (4/3)
1	2	3	4	5
1.	Potraživanja za prihode poslovanja	11.104.616	12.675.165	114,1
1.1.	Potraživanja za poreze	359.682	430.675	119,7
1.2.	Potraživanja za prihode od imovine	662.782	688.197	103,8
1.3.	Potraživanja za upravne i administrativne pristojbe, pristojbe prema posebnim propisima i naknade	9.326.515	10.800.656	115,8
1.4.	Potraživanja za kazne i upravne mjere te ostale prihode	755.637	755.637	100,0
2.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	0	113.704	-
3.	Druga potraživanja	17.898.844	19.651.925	109,8
Ukupno		29.003.460	32.440.794	111,9

Potraživanja su koncem 2010. iznosila 29.003.460,00 kn, a koncem 2011. su iznosila 32.440.794,00 kn, što je za 3.437.334,00 kn ili 11,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine i druga potraživanja. Povećanje potraživanja se najveći dijelom odnosi na druga potraživanja (kapitalne pomoći trgovačkim društvima u vlasništvu i suvlasništvu općine). Potraživanja koncem 2011. čine 99,2% ostvarenih prihoda za navedenu godinu.

c) Nalazi i preporuke

- Učinkovitost naplate prihoda

Općina Župa dubrovačka ostvaruje prihode iz različitih izvora, a vlastiti prihodi predstavljaju značajan izvor prihoda za 2011. Ostvareni su u iznosu 6.289.364,00 kn i čine 19,2% ukupnih prihoda.

Za vlastite prihode koji se odnose na općinske poreze, dio prihoda od imovine, (zakup poslovnog prostora, korištenje javnih površina, koncesijska odobrenja na pomorskom dobru), komunalne doprinose i naknade, po posebnim propisima i od prodaje imovine, (osim prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo), obračun i naplatu obavlja jedinstveni upravni odjel (odsjek za proračun i financije te komunalno gospodarstvo), na temelju rješenja, ugovora i druge dokumentacije. Dva zaposlenika pored navedenih poslova obavljaju i druge knjigovodstvene i administrativne poslove. Dio prihoda od imovine (naknada za korištenje prostora elektrane, naknada za eksploraciju mineralnih sirovina, naknada za koncesije, spomenička renta koja se obračunava na ostvareni ukupni prihod obveznika), dio prihoda od upravnih i administrativnih pristojbi (boravišna pristojba) i dio prihoda po posebnim propisima (vodni doprinos) ostvaruje se na temelju obračuna obveznika (evidentiraju se prihodi i potraživana), te na navedene prihode općina Župa dubrovačka nema utjecaja ni mogućnosti provjere iskazanih podataka.

Obračun i naplata prihoda od naknade za sanaciju odlagališta otpada (ostvareni prihod za 2011. iznosi 130.745,00 kn), je povjerena trgovačkom društvu u suvlasništvu na temelju Odluke općinskog vijeća iz 1996.. Ugovor s trgovački društvom, kojim bi se utvrdila međusobna prava i obveze, nije zaključen. Društvo naknadu naplaćuje od fizičkih i pravnih osoba putem ispostavljenih računa za obavljene usluge odvoza otpada. Društvo ne doznačava općini naplaćena sredstva od naknade, već se međusobna plaćanja obavljaju putem kompenzacija. Društvo periodično izvještava općinu o obračunanoj i naplaćenoj naknadi, pri provođenju međusobnih kompenzacija. Izvješće ne sadrži podatke o iznosu nepodmirenih obveza fizičkih i pravnih osoba, kao ni podatke o poduzetim mjerama naplate. Općina Župa Dubrovačka ne raspolaže s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada.

Naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo (ostvareni prihod za 2011. iznosi 91.914,00 kn), povjerena je pravnoj osobi, na temelju zaključenog ugovora u 1998., uz naknadu u visini 10,0% od naplaćenih prihoda, što za 2011. iznosi 24.164,00 kn. Pravna osoba mjesечно podnosi izvješće o naplaćenim i raspoređenim prihodima, međutim iz izvješća nisu vidljiva dospjela i nedospjela potraživanja ni jesu li poduzimane mjere naplate za dospjela potraživanja. Općina Župa dubrovačka ne raspolaže s potrebnim podacima za evidentiranje potraživanja, te u poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

Državni ured za reviziju predlaže zaključiti s trgovačkim društvom ugovor o naplati naknade za sanaciju odlagališta otpada, kojim bi se uredili međusobni odnosi, rokovi uplata prikupljenih sredstava i izvješćivanje na način da trgovačko društvo mjesечно dostavlja izvješća o zaduživanju prema obveznicima, naplaćenim prihodima, stanju i dospjelosti potraživanja te o provedenim mjerama naplate, kako bi u zajedničkoj suradnji ostvarili kvalitetnija rješenja za naplatu prihoda, te kako bi općina Župa dubrovačka mogla u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od naknade za sanaciju odlagališta otpada. Također se, predlaže od pravne osobe kojoj je povjerena naplata prihoda od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, pribaviti dopunu izvješća koje će sadržavati podatke o potraživanjima prema obveznicima i o provedenim mjerama naplate, te u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

- Prihodi od općinskih poreza

Prihodi od općinskih poreza za 2011. ostvareni su u iznosu 522.136,00 kn, što je za 46.600,00 kn ili 9,8% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na porez na tvrtku u iznosu 293.465,00 kn, porez na potrošnju u iznosu 206.893,00 kn i porez na kuće za odmor u iznosu 21.778,00 kn. Prihodi od općinskih poreza čine 8,3% vlastitih prihoda. Potraživanja za općinske poreze koncem 2011. su iskazana u iznosu 430.675,00 kn (porez na tvrtku 352.965,00 kn, porez na potrošnju 48.104,00 kn porez na kuće za odmor 29.606,00 kn) i čine 82,5% ostvarenih prihoda od općinskih poreza. Potraživanja su u cijelosti dospjela.

Pri razrezu općinskih poreza, te kod ustrojavanja evidencije o obveznicima prema pojedinim porezima, općina Župa dubrovačka se susreće s nizom s problema. Ustrojene su evidencije obveznika prema vrstama prihoda, koje se ažuriraju kontinuirano na temelju prijava obveznika, vjerodostojnih isprava raznih državnih institucija, uvida na terenu (porez na kuće za odmor), te uvidom u registar trgovačkog suda, središnji obrtni registar i objave u Narodnim novinama (porez na tvrtku i porez na potrošnju).

Međutim, prema obrazloženju osobe zadužene za naplatu prihoda, otežan je pristup podacima s kojima raspolažu druge institucije (Porezna uprava, Općinski sud, Ministarstvo unutarnjih poslova), te nisu u mogućnosti podatke o obveznicima u svojim evidencijama usporediti i nadopuniti s podacima kojima raspolažu druga državna tijela.

Prema odredbama Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 117/93, 69/97, 33/00, 73/00, 127/00, 59/01, 107/01, 117/01, 150/02, 147/03, 132/06, 26/07, 73/08 i 25/12), vlasnik kuće za odmor je obvezan nadležnom poreznom tijelu dostaviti podatke o lokaciji i površini kuće za odmor. Prema navedenom Zakonu, kućom za odmor se smatra svaka zgrada ili dio zgrade ili stan koji se koriste povremeno ili sezonski. Međutim, većina vlasnika kuća za odmor ne dostavlja propisane podatke ili ih ne dostavlja pravodobno, te je prisiljena ustrojavati svoju evidenciju obveznika na temelju uvida na terenu. Poseban je problem evidencija i naplata prihoda obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni te ne postoji način da im se dostave rješenja o porezu na kuće za odmor. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika porez na kuće za odmor je 36 .S obzirom na broj kućanstava (2 598) i stambenih jedinica (3 210) utvrđenih popisom iz 2011., Državni ured za reviziju je mišljenja da broj obveznika poreza na kuće za odmor kojima raspolaže općina Župa dubrovačka nije potpun, te se predlaže preispitati i poduzeti aktivnosti za utvrđivanje obveznika za porez na kuće za odmor.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi bolja suradnja između općine Župa Dubrovačka i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima, te međusobna razmjena podataka neophodnih za formiranje vjerodostojne i cijelovite evidencije obveznika, doprinijela boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda od općinskih poreza.

- Prihodi od nefinancijske imovine

Prihodi od nefinancijske imovine za 2011. su ostvareni u iznosu 2.153.356,00 kn, što je za 290.465,00 kn ili 11,9% manje u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na prihode od naknade za koncesije, zakupa i iznajmljivanja imovine i naknade za korištenje nefinancijske imovine.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine su ostvareni u iznosu 220.349,00 kn ,što čini 3,5% vlastitih prihoda. U cijelosti se odnose na zakup poslovnog prostora. Potraživanja za zakup poslovnih prostora koncem 2011 iznose 34.185,00 kn i čine 15,5% ostvarenih prihoda od zakupa poslovnog prostora. Općina Župa dubrovačka ima u vlasništvu 60 poslovnih prostora površine 2 753 m², od čega je bez naknade dodijeljeno 38 poslovnih prostora površine 1 470,92 m². Prostori su dodijeljeni dječjim vrtićima (21), udrugama (9), društвima u vlasništvu (4), zdravstvenoj ustanovi (3), matičnom uredu (1). Općina Župa dubrovačka koristi 19 poslovnih prostora površine 1 130,63 m² za svoje ured. U zakup uz naknadu dana su dva poslovna prostora površine 114,23 m². Cijena zakupa poslovnih prostora iznosi od 66,00 kn do 72,00 kn/m² ovisno o lokaciji poslovnog prostora i djelatnosti zakupnika. Navedeni poslovni prostori su dani u zakup u ranijim godinama putem javnog natječaja. Jedan poslovni prostor površine 37,22 m² nije dan u zakup jer nije postojao interes na objavljivanim natječajima. Sedam poslovnih prostora površine 103,93 m² dano je u zakup političkim strankama (7) i udrugama građana (17), na način da poslovne prostore koriste zajednički jedna politička stranka i jedna ili dvije udruge. Poslovni prostori su dani u zakup bez provođenja javnih natječaja. Ugovori o zakupu su zaključeni na neodređeno vrijeme, bez plaćanja naknade.

Prema odredbama Zakon o zakupu i prodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 91/96, 124/97, 174/04 i 38/09), koji se primjenjivao do 15. studenoga 2011. i Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11), poslovni prostori u vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, daju se u zakup putem javnog natječaja, osim što se ugovor o zakupu poslovnog prostora sklapa bez javnog natječaja, kada ga sklapaju međusobno Republika Hrvatska i jedinice lokalne samouprave, odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave, te pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske, odnosno pravne osobe u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ako je to u interesu i cilju općeg, gospodarskog i socijalnog napretka njezinih građana.

Državni ured za reviziju predlaže davati u zakup poslovne prostore u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora.

- Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade

Prihodi od komunalnog doprinosa i naknade za 2011. su ostvareni u iznosu 3.114.469,00 kn, što je za 1.050.306,00 kn ili 50,9% više u odnosu na prethodnu godinu. Odnose se na komunalni doprinos, komunalnu naknadu i naknadu za priključak.

Prihodi od komunalne naknade su ostvareni u iznosu 1.442.468,00 kn, što čine 22,9% vlastitih prihoda. Navedeni prihodi su veći za 24.241,00 kn ili 1,7% u odnosu na prethodnu godinu, kada su ostvareni u iznosu 1.418.227,00 kn. Dospjela potraživanja za komunalnu naknadu iskazana koncem godine iznose 3.523.440,00 kn i dvostruko su veća od ostvarenih prihoda od komunalne naknade za 2011.

Prihod od komunalne naknade se ostvaruje na temelju Odluke općinskog vijeća kojom su utvrđena naselja, područja zona, koeficijent zona, koeficijenti namjene, način obračuna i rokovi plaćanja komunalne naknade, nekretnine koje se u potpunosti ili djelomično oslobođaju od plaćanja komunalne naknade, opći uvjeti i razlozi zbog kojih se u pojedinim slučajevima može odobriti potpuno ili djelomično oslobođanje od plaćanja komunalne naknade, te izvori sredstava iz kojih će se namiriti iznos za slučaj potpunog ili djelomičnog oslobođanja od plaćanja komunalne naknade. Naplata naknade je Odlukom utvrđena za sva naselja.

Obračun komunalne naknade obavlja jedinstveni upravni odjel (odsjek za komunalno gospodarstvo). Naplaćuje se za poslovni, stambeni i garažni prostor, te neizgrađeno građevinsko zemljište na temelju rješenja, koja se u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09, 153/09, 49/11, 84/11, 90/11 i 144/12) donose na vlasnika, odnosno korisnika nekretnina. Prema odredbama navedenog Zakona, obveznik je dužan u roku 15 dana sam prijaviti nastanak obveze ili promjenu osobe obveznika upravnom tijelu nadležnom za komunalno gospodarstvo jedinica lokalne samouprave. U pojedinim slučajevima vlasnici, odnosno korisnici pravodobno ne prijavljuju nastalu promjenu, te općina Župa dubrovačka ne raspolaže s cjelovitim i točnim podacima o obveznicima pa se rješenja o komunalnoj naknadi donose na pogrešne obveznike, što otežava naplatu potraživanja. Poseban je problem evidencija i naplata komunalne naknade obveznika iz inozemstva, koji su vrlo često nepoznati i nedostupni, te ne postoji način da im se dostave rješenja o komunalnoj naknadi.

Evidencije obveznika komunalne naknade ažuriraju na temelju prijava obveznika odnosno korisnika ili vlasnika i komunalnog redara. Općina Župa dubrovačka ne raspolaže podacima drugih državnih tijela o vlasnicima i korisnicima nekretnina, niti podacima o njihovim promjenama. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika komunalne naknade je 2 298.

Državni ured za reviziju je mišljenja da bi naplata prihoda od komunalne naknade bila učinkovitija odnosno evidencije obveznika ažurnije kada bi se zakonima ili drugim propisima utvrdila obveza nadležnih tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društva i obrta.

- Potpunost i pravodobnost naplate potraživanja

Potraživanja za vlastite prihode koji su predmet revizije, za 2011. iznose 9.796.616,00 kn, što je za 3.507.252,00 kn ili 55,8% više od ostvarenih vlastitih prihoda. Potraživanja su dospjela, osim potraživanja za komunalnu naknadu i komunalni doprinos u iznosu 300.900,00 kn. Dospjela potraživanja iznose 9.495.716,00 kn i veća su za 3.206.352,00 kn ili 51,0% od ostvarenih vlastitih prihoda. Vrijednosno značajnija dospjela potraživanja se odnose na komunalni doprinos 4.753.032,00 kn, komunalnu naknadu 3.523.440,00 kn, naknadu za eksploataciju mineralnih sirovina 381.687,00 kn i porez na tvrtku 352.965,00 kn. Dospjela potraživanja stara do godine dana iznose 1.855.576,00 kn ili 19,6%, od jedne do tri godine iznose 2.471.540,00 kn ili 26,0%, od tri do pet godina iznose 4.797.610,00 kn ili 50,5%, a potraživanja starija od pet godina iznose 370.990,00 kn ili 3,9% dospjelih potraživanja.

Za naplatu dospjelih potraživanja za općinske poreze, koncesije, zakup poslovnog prostora, komunalnu naknadu i komunalni doprinos, dužnicima je tijekom godine upućeno 2 864 opomena u iznosu 11.009.756,00 kn, dok druge mjere naplate nisu poduzimane. U prethodnim godinama utužena su i prijavljena u stečajnu masu potraživanja za komunalnu naknadu u iznosu 204.406,00 kn i pokrenut jedan postupak prisilne naplate putem ovrhe za komunalni doprinos u iznosu 3.989.852,00 kn. Na dospjela potraživanja nisu obračunane zatezne kamate.

Utvrđeno je da provedene mjere naplate nisu potpune i u dovoljnoj mjeri efikasne. Od mjera naplate koristile su se opomene, a u pojedinim slučajevima su se provodile ovrhe na finansijskim sredstvima, što je imalo za posljedicu povećanje potraživanja kod većine prihoda koncem 2011. u odnosu na prethodnu godinu. Dospjela potraživanja koncem 2011. su vrijednosno značajna i znatno veća od ostvarenih vlastitih prihoda za navedenu godinu, a potraživanja starija od tri godine iznose 5.168.600,00 kn ili 54,4% dospjelih potraživanja. Ostvareni prihodi za 2011. su manji od zaduženja za tekuću godinu kod većine vlastitih prihoda. Za naplatu potraživanja općina Župa dubrovačka nije donijela akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate. Također nije utvrdila kriterije, uvjete i postupak otpisa potraživanja za vlastite prihode i nije otpisivala potraživanja tijekom 2011.

Kontrole naplate prihoda se provode, iako nisu doneseni posebni akti kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i kontrolne mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda. Kontrolu provode osobe zadužene za naplatu i voditelj odsjeka za proračun i financije. Izvješća o naplati prihoda se podnose zakonskom predstavniku.

Problem se javlja pri nadzoru i kontroli naplate prihoda od općinskog poreza na potrošnju alkoholnih i bezalkoholnih pića (ostvareni prihod za 2011. iznosi 206.893,00 kn). Porezni obveznici koji se bave ugostiteljskom djelatnošću, podnose mjesечно izvješće o obračunu i uplati poreza na potrošnju na propisanom obrascu, koji sadrži podatke o ostvarenom prometu alkoholnih i bezalkoholnih pića i obračunatom iznosu poreza. U skladu s Odlukom o općinskim porezima porez se plaća u visini 3,0% na potrošnju, a poslove nadzora nad obračunavanjem i plaćanjem poreza na potrošnju prema navedenoj Odluci treba obavljati nadležno tijelo za utvrđivanje poreza, odnosno općina. Međutim nije utvrđen način nadzora i kontrola, niti se obavlja kontrola obračunavanja poreza na potrošnju na terenu. Prema evidenciji jedinstvenog upravnog odjela, broj obveznika porez na potrošnju je 51.

Kontrola naplate vlastitih prihoda čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama se ne provodi (naknada za sanaciju odlagališta otpada i prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo).

S obzirom da općina Župa dubrovačka ima značajna dospjela potraživanja, Državni ured za reviziju predlaže poduzimati propisane mjere naplate za pravodobno i potpuno prikupljanje prihoda. Nadalje se, predlaže donijeti interni akt kojim će se propisati postupci naplate i kontrole naplate prihoda, osobe zadužene za naplatu, kontrolu i praćenje rezultata poduzetih mjera.

- Informiranje stanovništva

Općina Župa dubrovačka putem javnih medija, kao što su tjedni lokalni list, lokalna televizija, te mrežne stranice informira stanovništvo o različitim područjima djelovanja. Međutim informiranje o ostvarenim proračunskim prihodima, osobito o prihodima koje plaćaju stanovnici, o namjenama i korištenju prihoda kroz realizaciju različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života, se ne provodi.

Informiranje stanovništva o značaju i namjeni prikupljenih prihoda koje oni plaćaju, o njihovom korištenju i o utjecaju na održavanje i izgradnju komunalne infrastrukture, na izgradnju i održavanje javnih, kulturnih i sportskih objekata, javnih površina i zaštite okoliša, rezultiralo bi većem zadovoljstvu stanovnika i boljoj naplati prihoda.

Informiranje stanovništva o zakonskim odredbama prema kojima su dužni prijaviti obvezu plaćanja pojedinih prihoda lokalnoj jedinici, kao što su porez na kuće za odmor i komunalna naknada, nije dostatno, te mnogi ne izvršavaju pravodobno svoju obvezu jednim dijelom i zbog nepoznavanja propisa.

Državni ured za reviziju predlaže informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

OCJENA UČINKOVITOSTI NAPLATE PRIHODA

Lokalne jedinice su odgovorne za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje rashoda i izdataka u skladu s namjenama. Prihodi proračuna se ubiru i uplaćuju u proračun u skladu sa zakonom ili drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da naplata prihoda u lokalnim jedinicama Dubrovačko-neretvanske županije nije dovoljno učinkovita. Revizijom je utvrđeno da se u postupcima naplate prihoda lokalnih jedinica pojavljuju značajne nepravilnosti i propusti, koje je potrebno otkloniti, kako bi se povećala učinkovitost. Zbog navedenog se predlaže:

- analizirati i preispitati obračun i naplatu županijskih, odnosno općinskih poreza putem Porezne uprave, te utvrditi mogu li lokalne jedinice same obavljati obračun i naplatu navedenih prihoda na učinkovitiji način;
- kada je naplata prihoda povjerena Poreznoj upravi ili drugim pravnim osobama, povjeravati poslove razreza i naplate prihoda na temelju zaključenog ugovora, kojim će se ugovoriti obveza mjesecnog dostavljanja izvješća lokalnim jedinicama, a koje će sadržavati podatke o zaduženju, naplaćenim prihodima i potraživanja prema obveznicima, o dospjelosti potraživanja, te o provedenim mjerama naplate;
- poduzeti aktivnosti za utvrđivanje potpune evidencije obveznika za plaćanje poreza kuća za odmor, poreza na potrošnju i komunalne naknade na područjima pojedinih lokalnih jedinica;
- poboljšati suradnju između lokalnih jedinica i državnih tijela koja raspolažu podacima o obveznicima plaćanja pojedinih prihoda (županijski porezi, porez na kuće za odmor, porez na tvrtku, porez na potrošnju, spomenička renta, komunalna naknada), te izmijeniti i nadopuniti zakonsku regulativu, kako bi dostavljanje vjerodostojnih i cjelovitih podataka o obveznicima plaćanja navedenih prihoda lokalnim jedinicama, postala zakonska obveza nadležnih državnih tijela;
- poslovne prostore davati u zakup putem javnog natječaja i po tržišnoj cijeni, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora;
- vezano za prihode što se odnose na porez na kuće za odmor i porez na potrošnju, za koje su pojedine lokalne jedinice donijele odgovarajuće odluke, a prihodi se ne ostvaruju, preispitati je li na području lokalnih jedinica postoje obveznici plaćanja navedenih poreza;
- poduzimati sve propisane mjere naplate za potpuno i pravodobno prikupljanje prihoda, te donijeti interni akt kojim bi se utvrdile procedure pri poduzimanju mjera naplate;
- provoditi otpis potraživanja ili djelomičan otpis potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda, odgodu plaćanja ili obročnu otplatu duga uz primjenu odredbi Uredbe o kriterijima, mjerilima i postupku za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga te prodaju, otpis ili djelomičan otpis potraživanja, koja je stupila na snagu u srpnju 2012.;

- u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja za sve vrste vlastitih prihoda, uključujući i potraživanja za prihode čija naplata je povjerena drugim pravnim osobama, voditi analitička knjigovodstva potraživanja prema subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospjelosti, zateznim kamatama, te unaprijediti informatički sustav vođenja potraživanja, kako bi se osigurao pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti;
- donijeti interni akt kojim bi se utvrdili kontrolni postupci i mjere u cilju poboljšanja naplate prihoda;
- informirati stanovništvo o značaju i namjeni za koje se naplaćuju prihodi i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanja javnih potreba na području lokalne jedinice, kako bi se poboljšala naplata prihoda.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitost naplate prihoda lokalnih jedinica Dubrovačko-neretvanske županije.

OČITOVARJE LOKALNIH JEDINICA

Lokalne jedinice Dubrovačko-neretvanske županije su se očitovale na Nacrt izvješće o obavljenoj reviziji učinkovitosti, te prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode razloge zbog kojih naplata prihoda nije dovoljno učinkovita. Većina lokalnih jedinica navodi probleme s kojim se susreće pri utvrđivanju broja obveznika, te navode da bi evidencije obveznika plaćanja pojedinih prihoda (za gradske i općinske poreze, komunalnu naknadu, spomeničku rentu), bile potpunije i točnije, kada bi se zakonima i drugim propisima utvrdila obveza nadležnih institucija i tijela da izvijeste lokalne jedinice o promjenama vezanim uz promet nekretnina, osnivanje i prestanak rada trgovačkih društava i obrta, što bi pridonijelo boljoj i učinkovitijoj naplati prihoda.

Gradovi Dubrovnik i Metković, te općine Dubrovačko primorje, Orebić i Ston navode da su tijekom 2012. poduzimali propisane mjere naplate za vlastite prihode i otpisivali potraživanja na propisan način. Gradovi Metković i Ploče su utvrdili stvarno stanje potraživanja za komunalni doprinos i evidentirali u poslovnim knjigama nedospjela potraživanja za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Gradovi Dubrovnik i Metković, te općine Dubrovačko primorje, Lastovo i Župa dubrovačka su donijeli procedure za naplatu i kontrolu naplate prihoda ili su u fazi usvajanja. Grad Metković i općine Dubrovačko primorje i Vela Luka su poduzeli aktivnosti za utvrđivanje broja obveznika za plaćanje gradskih, odnosno općinskih poreza i komunalne naknade, a grad Metković je u 2012. zaključio ugovor s pravnom osobom kojoj je povjerena naplata prihoda, kojim su regulirani međusobni odnosi i izvješćivanje.

Općine Konavle i Trpanj su u cilju poboljšanja naplate prihoda tijekom 2012. pristupile promjeni informacijskog sustava proračunskog računovodstva, koji omogućava, između ostalog, i pregled potraživanja prema rokovima dospjelosti, međutim općine Lastovo i Mljet navode da radi nedostatka proračunskih sredstava nemaju mogućnosti ulaganja u nove informacijske sustave.

Lokalne jedinice navode da će ubuduće postupati po preporukama Državnog ureda za reviziju, odnosno da će u cilju potpunosti i pravodobnosti naplate potraživanja poduzimati propisane mjere naplate, donijeti interne akte kojima će se utvrditi procedure pri poduzimanju mjera naplate i kontrole naplate prihoda, te evidentirati potraživanja prema vrstama prihoda i ustrojiti analitičke evidencije potraživanja. Također navode da će s pravnim osobama kojima je povjerena naplata prihoda zaključiti ugovor, kojim će se urediti međusobni odnosi i izvješćivanje, te da će od pravnih osoba zatražiti izvješća sa svim podacima, a pogotovo o stanju potraživanja prema vrstama prihoda i obveznicima te o provedenim mjerama naplate. Međutim, grad Ploče, općine Kula Norinska, Lastovo, Lumbarda i Mljet navode da su i do sada tražili navedene podatke od Porezne uprave, ali bezuspješno.

Lokalne jedinice ulažu napore u poboljšanje informiranja stanovništva putem svih dostupnih medija. Većina lokalnih jedinica ima mrežne stranice, a općine Lastovo, Lumbarda, Mljet i Ston su ih otvorile u 2012., a Dubrovačko-neretvanska županija i grad Metković su u pripremi izrade nove mrežne stranice, s ciljem da detaljnije informiraju stanovništvo o raznim područjima djelovanja, kao i o ostvarenim prihodima i rashodima, odnosno o realizaciji različitih programa i njihovom utjecaju na poboljšanje uvjeta života i zadovoljavanje javnih potreba na području lokalnih jedinica.